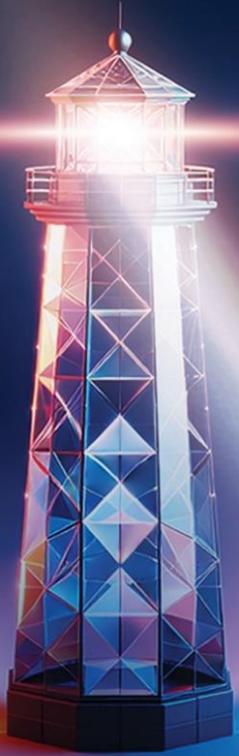

صنعت سنج صادرات ۶

گزارش صنعت پتروشیمی ایران

آمارها و روندهای کلی صنعت، صادرات و بازیگران برتر

ILIA&

IRAN
EXPO

6th IRAN
EXPO
2024

ششمین دوره‌ی ایران اکسپو

اردیبهشت ۱۴۰۳

شرکت ایلپا: تهران، سال ۱۴۰۳.
این گزارش توسط شرکت مشاوره مدیریت ایلپا در ایران تهیه شده و کلیه حقوق آن متعلق به شرکت ایلپا است. برای همین استفاده از چهارچوب، محتوا و طراحی این گزارش بدون کسب مجوز از این شرکت خلاف قوانین تجاری جمهوری اسلامی ایران است.
شرکت ایلپا: تهران، ایران.

صنعت‌سنج، سنج‌های برای عملکرد صنایع ایران

تدوین گزارش‌های صنعت از اوایل قرن بیستم توسط تشکل‌ها، شرکت‌های تحقیقاتی و انجمن‌های صنوف مختلف تجاری در دنیا شروع شد. این گزارش‌ها با گرد هم آوردن داده‌های معتبر و ارائه‌ی رهیافت‌های مبتنی بر داده، به عنوان رکن اصلی **تصمیم‌گیری آگاهانه کسب‌وکارها** عمل کرده‌اند. این گزارش‌های اولیه، که اغلب بر آمار تولید و روندهای بازار متمرکز بودند، زیربنایی را برای تحلیل‌های جامع امروزی بنا نهادند.

با گذشت زمان، کارکرد گزارش‌های صنعت به طور قابل توجهی تکامل یافته است. **شرکت‌های مشاوره مدیریت پیشگام** مانند مکنزی (McKinsey)، گروه مشاوره بوستون (BCG) و بین (Bain) به عنوان رهبران این حوزه ظهور کردند. گزارش‌های این شرکت‌ها که به خاطر مراجعه‌های متعدد و متنوع بازیگران اصلی هر صنعت به آن‌ها تهیه می‌شود، مبتنی بر **داده‌های دقیق و تجربه‌های عملیاتی** هستند و به نحوی نبض هر صنعت را به دقت نشان می‌دهند و پویایی‌های پیچیده بازار را برای مخاطب عرضه می‌کنند.

در کنار این سه غول صنعت مشاوره مدیریت، شرکت‌های مشاوره مدیریت کوچک‌تر (boutique consultancies) نیز در زمینه‌ی تولید این گزارش‌ها فعالند. این شرکت‌ها که عمدتاً بر تعداد محدودتری صنعت متمرکزند، دیدگاه‌ها و تجربه‌های عمیق و کاربردی خود را در قالب گزارش صنایع تخصصی‌شان ارائه می‌کنند؛ مثل Avalere Health در صنعت بهداشت، Gartner در فناوری، Wood Mackenzie در نفت و گاز و Celent در امور مالی. گزارش‌های آن‌ها به دور از تحلیل‌های سطحی، عمیقاً به **جزئیات پیچیده هر صنعت** می‌پردازند. این تمرکز عمیق، به آن‌ها امکان می‌دهد تا بینش‌های هدفمند و توصیه‌های عملی ارائه دهند که **متناسب** با چالش‌ها و فرصت‌های خاص با کسب‌وکارهای درون صنعت تخصصی آن‌ها باشد.

مجموعه حاضر از گزارش‌های صنعت، تحت عنوان **صنعت‌سنج**، فصل جدیدی را در **توانمندسازی کسب‌وکارهای ایرانی و تقویت تصمیم‌گیری آگاهانه** برای سرمایه‌گذاران و شرکت‌های بین‌المللی رقم می‌زند. **صنعت‌سنج** را که توسط شرکت مشاوره مدیریت ایلیا تدوین شده، می‌توان **تجمیعی** از داده‌های هر صنعت از **مراکز اصلی انتشار داده‌های** مربوط به آن صنعت دانست.

صنعت‌سنج صادرات اولین سری از این گزارش‌هاست که همزمان با **ششمین نمایشگاه ایران-اکسپو** در سال ۱۴۰۳ منتشر می‌شود. این سری به ارائه‌ی اجمالی **هفت صنعت** کلیدی ایران به دو زبان فارسی و انگلیسی می‌پردازد و شامل چهار بخش اصلی است: (۱) نگاهی به **اقتصاد کلان** ایران، (۲) **آمارها و روندهای کلی صنعت**، (۳) **آمار صادرات** و (۴) **بازیگران برتر**.

ما بر این باوریم که این سری به عنوان **سکوئی برای نسخه‌های آینده** عمل خواهد کرد، که با جزئیات و تحقیقات عمیق‌تر همراه خواهند بود و می‌تواند شامل مواردی چون موضوعات زیر باشد:

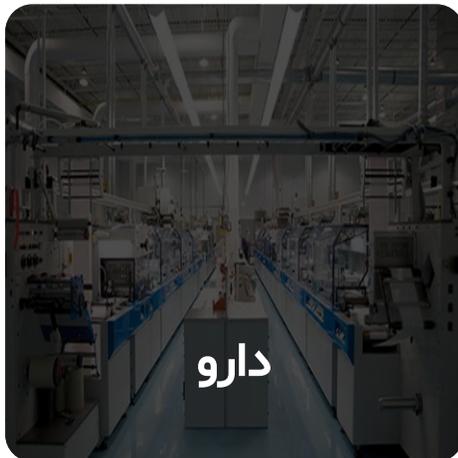
- **بینش‌های عمیق:** اگرچه این نسخه اولیه، نمای کلی ارزشمندی از هفت صنعت کلیدی ایران ارائه می‌دهد، اما محدودیت‌هایی دارد که عمدتاً ناشی از زمان محدود در تهیه و تدوین این سری بوده است. ایلیا علاقمند است برای ارائه سری‌های آتی **صنعت‌سنج**، با کیفیتی بالاتر و رهیافت‌هایی عملیاتی‌تر، با **بازیگران پیشرو** هر صنعت همکاری کند. طبعاً چنین همکاری ارزشمندی، بر عمق و غنای سری‌های بعدی این گزارش‌ها خواهد افزود.
- **مزیت ترازبایی (Benchmarking):** مقایسه‌های محلی و جهانی با تمرکز بر معیارهای مشخص عملکرد، یکی از ارکان اصلی ارزش‌آفرینی سری‌های بعدی **صنعت‌سنج** خواهد بود. این مورد باعث می‌شود کسب‌وکارهای ایرانی، با دانش عمیق‌تری نسبت به **همتاان** منطقه‌ای و جهانی به رقابت بپردازند.
- **عملکرد در بازارهای مالی:** در حال حاضر، اکثر گزارش‌های موجود در بازار عمدتاً به بررسی عملکرد مالی شرکت‌های بورسی فعال در هر صنعت می‌پردازند که این سری از **صنعت‌سنج** به این عنوان نمی‌پردازد و می‌تواند بخش مهمی از گزارش‌های آتی صنعت‌سنج باشد.

خوشحال می‌شویم که **نظرات و پیشنهادات** شما را دریافت کنیم و از آن‌ها برای بهبود گزارش‌های آتی استفاده کنیم.

ما در ایلیا از طریق **صنعت‌سنج**، به دنبال پر کردن شکاف بین داده‌ها و رهیافت‌های عملیاتی برای کاربرست در دنیای واقعی هستیم. **صنعت‌سنج** در بهینه‌ترین حالت، مرجعی خواهد بود برای **کسب‌وکارهای ایرانی** تا درک واضحی از **فضای کلان صنایع** خود در **ایران و منطقه** و جهان به دست آورند. هم‌چنین این گزارش می‌تواند به عنوان منبع جامعی برای **سرمایه‌گذاران و شرکت‌های خارجی** باشد تا با نهفتگی‌های اقتصاد ایران و نقش کلیدی که می‌تواند در بازار جهانی ایفا کند، آشنا شوند.

امیدواریم **صنعت‌سنج** بتواند بازتاب‌دهنده‌ی خوبی از اقتصاد ایران و راهنمای قابل اعتمادی برای فعالین و پژوهشگران و علاقمندان باشد.

صنعت سنج صادرات همزمان با ششمین دوره ایران اکسپو برای هفت صنعت تهیه شده است

این گزارش، **صنعت سنج پتروشیمی** است که به بررسی اجمالی صنعت پتروشیمی ایران در **چهار بخش کلی** می‌پردازد:

بخش یک - نگاهی به اقتصاد کلان ایران

- در میان بخش‌های اصلی تولید ناخالص داخلی، بین سال‌های ۱۴۰۱-۱۳۹۰، بیشترین نرخ رشد مرکب سالانه به ترتیب مربوط به خدمات (۴٪)، کشاورزی (۲٪)، صنعت و معدن (۱٪) بوده و نفت و گاز با نرخ -۴٪ افت داشته است

بخش دو - آمارها و روندهای کلی پتروشیمی

• برای تدوین بخش اول این گزارش عمدتاً از دو منبع استفاده کرده‌ایم:

- **گزارش سالانه صنعت پتروشیمی ایران** که از سوی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران منتشر می‌شود و در زمان تهیه این گزارش آخرین نسخه در دسترس برای سال ۱۴۰۰ بود
- **گزارش سال ۲۰۲۱ IHS** – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): از این گزارش برای مقایسه‌ی ظرفیت تولید فرآورده‌های گوناگون پتروشیمی یاری گرفته شده که با توجه به ارزیابی‌های ما ارقام آن در سال‌های اخیر دستخوش تغییرات شایان توجهی نشده است
- ظرفیت تولید **متانول** ایران در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۰/۵٪ **ظرفیت تولید جهانی** بوده و پس از آن به ترتیب **اتیلن** (۴٪) و **آمونیاک** (۳/۵٪) قرار دارند
- تولید مواد **پتروشیمی** با نرخ رشد مرکب سالانه ۴٪ در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ رشد کرده‌اند که در میان آن‌ها **محصولات شیمیایی آلی** بیشترین رشد تولید را در میان محصولات پتروشیمی تجربه کرده‌اند
- در سال ۱۴۰۰ صنعت پتروشیمی ایران از **۲۶٪ ظرفیت تولید** خود استفاده **نکرده** است، سهمی معادل با تولید ۲۳/۵ میلیون تن فرآورده‌ی پتروشیمی
- در بخش پایانی این گزارش، **هشت فرآورده‌ی پتروشیمی** دربرگیرنده‌ی اتیلن، پروپیلن، متانول، بوتادین، بنزن، تولوئن، زایلن‌ها و آمونیاک به طور جزئی‌تری مورد بررسی قرار می‌گیرند و به جایگاه تولید ایران در مقایسه با تولید جهانی و منطقه‌ی خاورمیانه توجه ویژه‌ای می‌شود

بخش سه – صادرات پتروشیمی

- **صادرات پتروشیمی ایران** در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ با رشد مرکب سالانه ۳٪ افزایش یافته و بدین ترتیب ارزش صادرات ایران در سال ۱۴۰۱ به ۱۲/۱ میلیارد دلار رسیده است
- **پنج کشور چین، ترکیه، هند، امارات و عراق** در سال ۱۴۰۱ به ترتیب مقاصد حدود ۸۰٪ و ۸۳٪ از ارزش و حجم صادرات پتروشیمی ایران بوده‌اند
- علی‌رغم سهم غالب **چین** از حجم و ارزش صادرات پتروشیمی ایران که در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ تقریباً ثابت مانده، مقاصد روبه‌رشدی مانند **ترکیه** به مقاصد صادرات محصولات پتروشیمی ایران افزوده شده‌اند

بخش چهار - بازیگران برتر پتروشیمی

- در سال ۱۴۰۰ دو منطقه‌ی **عسلیوه و ماهشهر** میزبان ۸۰٪ از **ظرفیت** تولید پتروشیمی ایران بوده‌اند
- بر پایه‌ی رده‌بندی سازمان مدیریت صنعتی از ۵۰۰ شرکت برتر ایران، پنج بازیگر برتر صنعت پتروشیمی ایران عبارتند از شرکت صنایع پتروشیمی **خلیج فارس**، شرکت پتروشیمی **نوری**، شرکت پتروشیمی **بندر امام**، شرکت گروه گسترش نفت و گاز **پارسیان** و شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی **تأمین**
- لازم به ذکر است که دو شرکت پتروشیمی **نوری و بندر امام** از زیرمجموعه‌های هلدینگ صنایع پتروشیمی **خلیج فارس**، بزرگترین هلدینگ پتروشیمی کشور، به شمار می‌آیند

نگاهی به اقتصاد کلان
ایران

بخش

۱

آمارها و روندهای کلی
پتروشیمی

بخش

۲

صادرات
پتروشیمی

بخش

۳

بازیگران برتر
پتروشیمی

بخش

۴

درباره‌ی ایران اکسپو و
ایلپا

بخش

۵

پیوستها

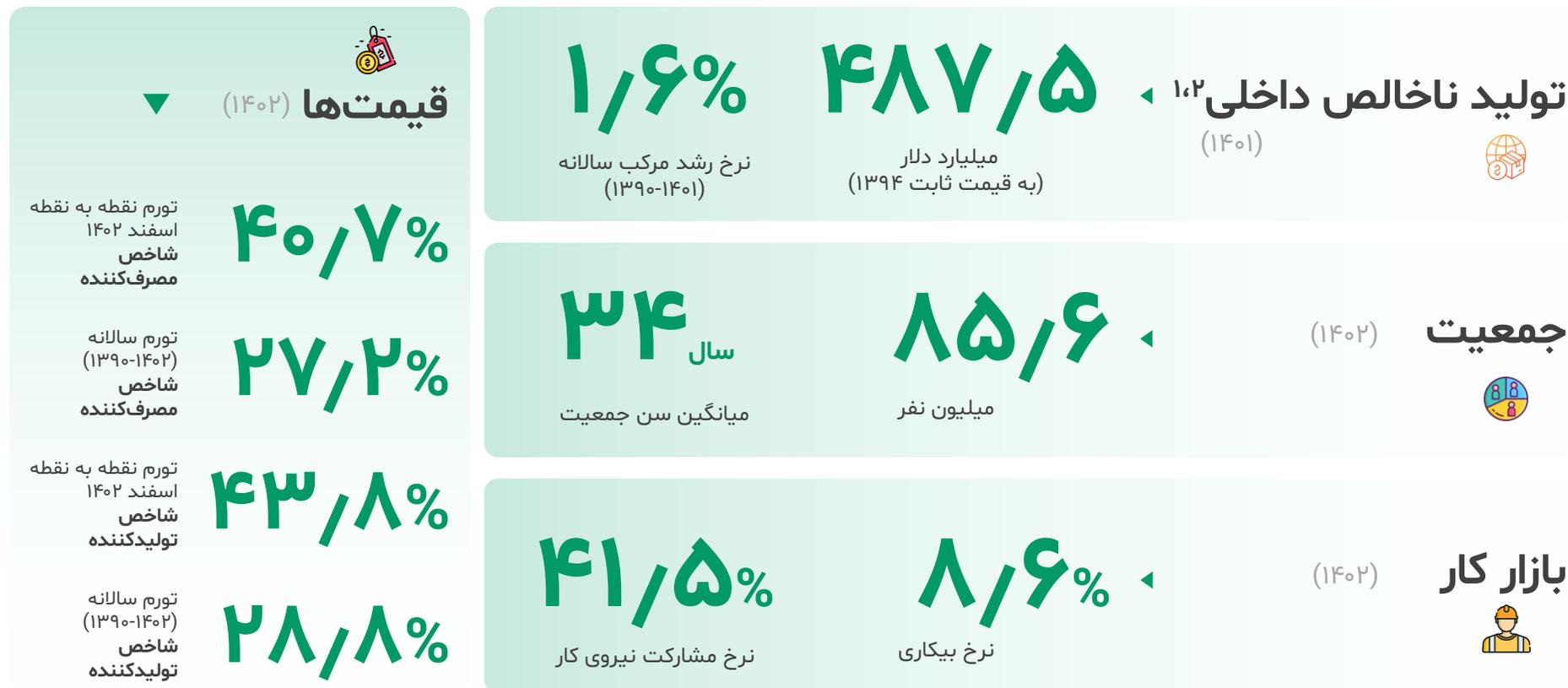
بخش

۶

نگاهی به اقتصاد کلان ایران

ایران با حدود ۸۶ میلیون جمعیت، در طول سالیان اخیر با نرخ رشد پایین و نرخ تورم و بیکاری به نسبت بالایی مواجه بوده است

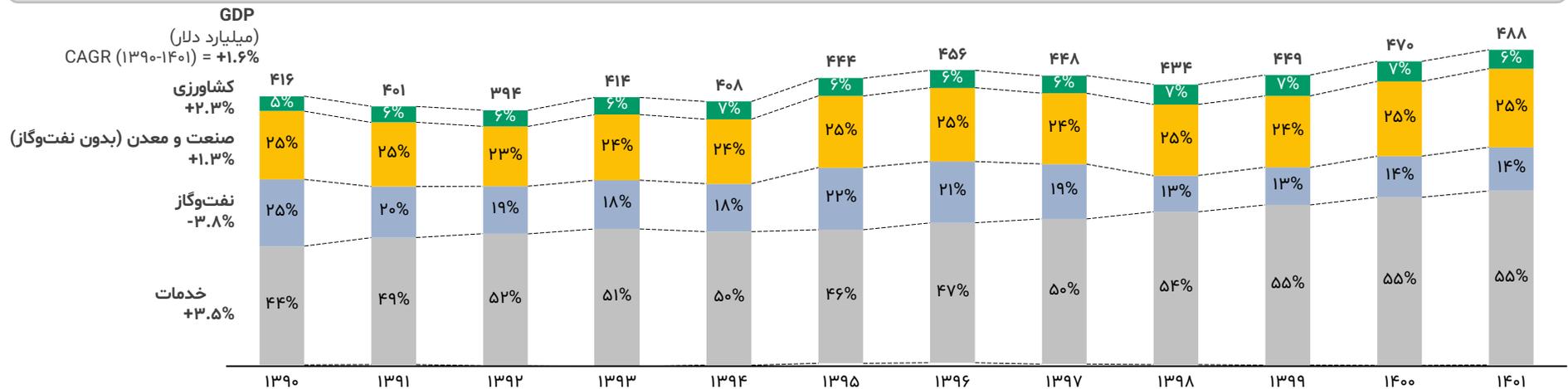

- برای واقعی کردن ارقام، ما عمدتاً از نرخ نیما برای تبدیل استفاده کرده‌ایم که به نحوی که تولیدکنندگان و صاحبان کسب‌وکار با آن کار می‌کنند نزدیک‌تر است (لطفاً به پیوست مراجعه فرمایید)
- در طول گزارش تا جایی که امکان مقایسه از بین نرود، سعی کرده‌ایم اعداد را گرد کنیم
- با وجود تفاوت، برای انسجام و سادگی، در تمام گزارش‌ها یک سال شمسی را معادل یک سال میلادی در نظر گرفته‌ایم (به عنوان مثال ۱۴۰۲ = ۲۰۲۳)

(۱) مرکز آمار ایران (۲) بانک جهانی

سهم بخش خدمات از کل تولید ناخالص داخلی ایران با حدود ۱۱٪ افزایش بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱، به ۵۵٪ در سال ۱۴۰۱ رسیده که این ناشی از کاهش سهم نفت و گاز در همین دوره بوده است

سهم بخش‌های اصلی تولید ناخالص داخلی ایران بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱

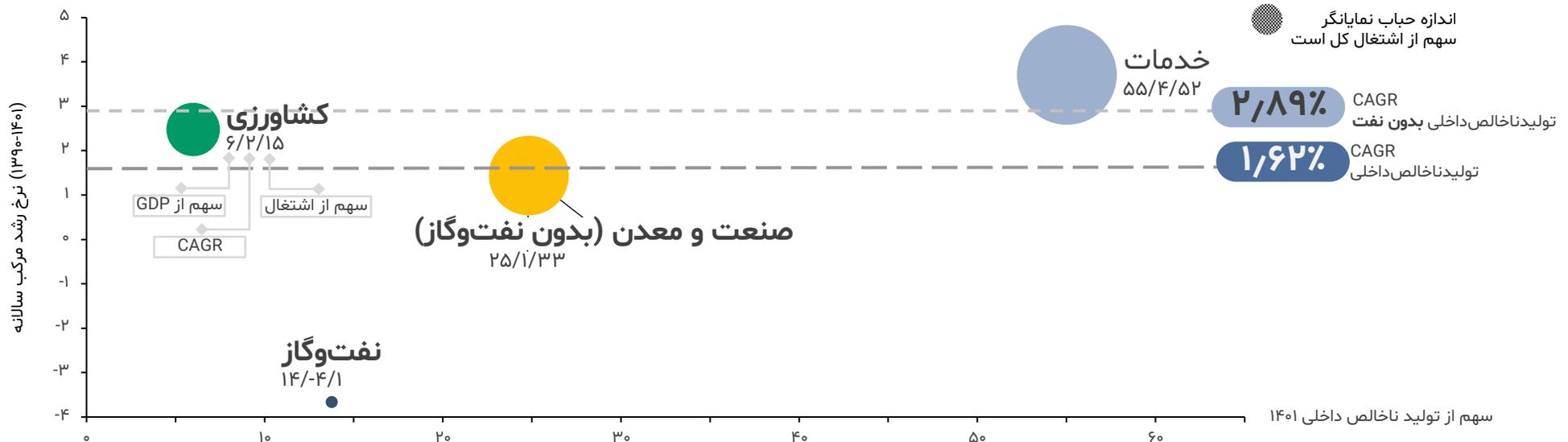
نکات

- با توجه به پیچیدگی‌های مربوط به انتخاب نرخ ارز برای تبدیل GDP و برای آن‌که بتوانیم یک نمای کلی از اقتصاد ایران به دست آوریم، نمودار فوق را از ترکیب داده‌های دو منبع به دست آورده‌ایم:
- **مرکز آمار ایران:** سهم هر بخش از تولید ناخالص داخلی اعلام شده توسط مرکز آمار به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰
- **بانک جهانی:** تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۲۰۱۵
- **سهم بخش کشاورزی و صنایع (به جز نفت و گاز)** از تولید ناخالص داخلی طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ به ترتیب در حدود ۶٪ و ۲۵٪ ثابت باقی مانده است
- در همین دوره، بخش **خدمات** ایران با نرخ رشد مرکب سالانه (CAGR) ۳/۵٪ **افزایش** یافت، در حالی که **نفت و گاز** با نرخ رشد مرکب سالانه ۳/۸٪ **کاهش** یافت و خدمات را به **نیمی از تولید ناخالص داخلی** تبدیل کرد
- پس از سال ۱۳۹۹، اقتصاد ایران توانست پس از افتی که از سال ۹۶ تا ۹۸ اتفاق افتاد، اندکی رشد یابد
- بار اصلی این رشد (۶۲٪) مربوط به رشد در **بخش خدمات** بوده است

(۱) مرکز آمار ایران، تولید ناخالص ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ (۲) بانک جهانی

در میان بخش‌های اصلی تولید ناخالص داخلی، بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱، بیشترین نرخ رشد مرکب سالانه به ترتیب مربوط به خدمات (۴٪)، کشاورزی (۲٪)، صنعت و معدن (۱٪) بوده و نفت و گاز با نرخ -۴٪ افت داشته است

نرخ رشد مرکب سالانه و سهم بخش‌های مختلف تولید ناخالص داخلی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱^۱

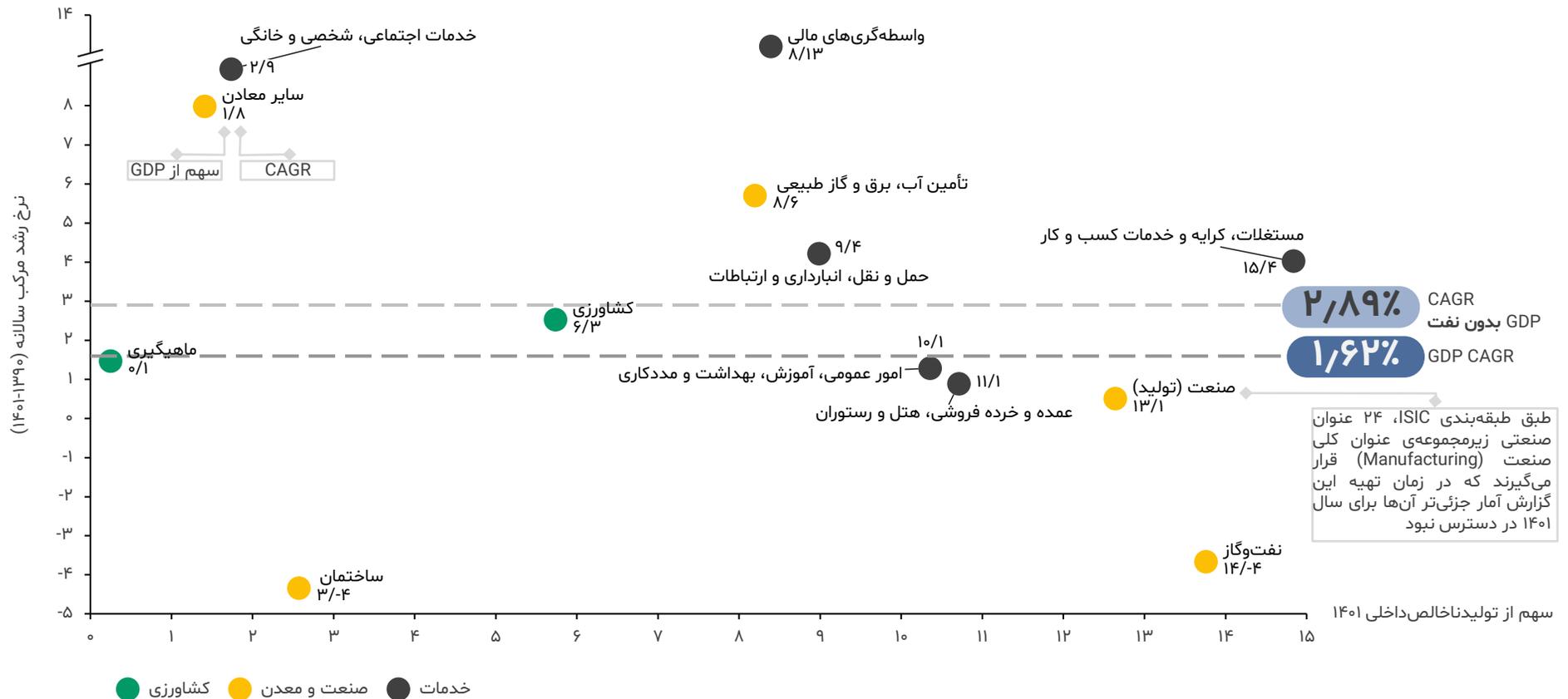
نکات

- این نمودار حسابی، چهار بخش اصلی تولید ناخالص داخلی ایران را بر اساس نرخ رشد سالانه مرکب ۱۰ ساله، سهم از تولید ناخالص داخلی و سهم اشتغال نشان می‌دهد.
- به عنوان مثال، بخش کشاورزی ۶٪ از تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۱ را تشکیل می‌دهد، در دوره ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ با نرخ رشد سالانه مرکب ۶٪ رشد کرده و ۱۵٪ از کل اشتغال را در سال ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است.
- تولید ناخالص داخلی ایران با نفت و بدون نفت به ترتیب با ۱/۶۲٪ و ۲/۸۹٪ CAGR بین ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ رشد کرده است.
- گروه خدمات، نیمی از تولید ناخالص داخلی و اشتغال را تشکیل می‌دهد و با ۴٪ CAGR بین ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ رشد کرده است.
- گروه صنعت و معدن، بیش از یک سوم تولید ناخالص داخلی و اشتغال را شکل می‌دهد و با ۱٪ CAGR بین ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ مواجه بوده است.

(۱) مرکز آمار ایران، تولید ناخالص ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ (۲) مرکز آمار ایران، آمار نیروی کار ۱۴۰۲

واسطه‌گری‌های مالی، حمل‌ونقل و مستغلات پیش‌برنده‌های اصلی رشد بخش خدمات بوده‌اند که به احتمال زیاد به دلیل در امان بودن از نوسانات بین‌المللی و همچنین رشد بالای اقتصاد دیجیتال بوده است

زیربخش‌های مختلف تولید ناخالص داخلی با توجه به نرخ رشد مرکب سالانه و سهم از کل طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱^۱

(۱) مرکز آمار ایران، تولید ناخالص ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ (عناوین طبق طبقه‌بندی ISIC و منطبق با ترجمه ارائه‌شده توسط مرکز آمار است)

بین سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱، حجم کل صادرات غیرنفتی ایران با نرخ رشد مرکب سالانه ۱٪ افزایش یافته ولی در همین زمان ارزش کل صادرات با نرخ ۵٪ رشد کرده است

ارزش کل صادرات

میلیارد دلار

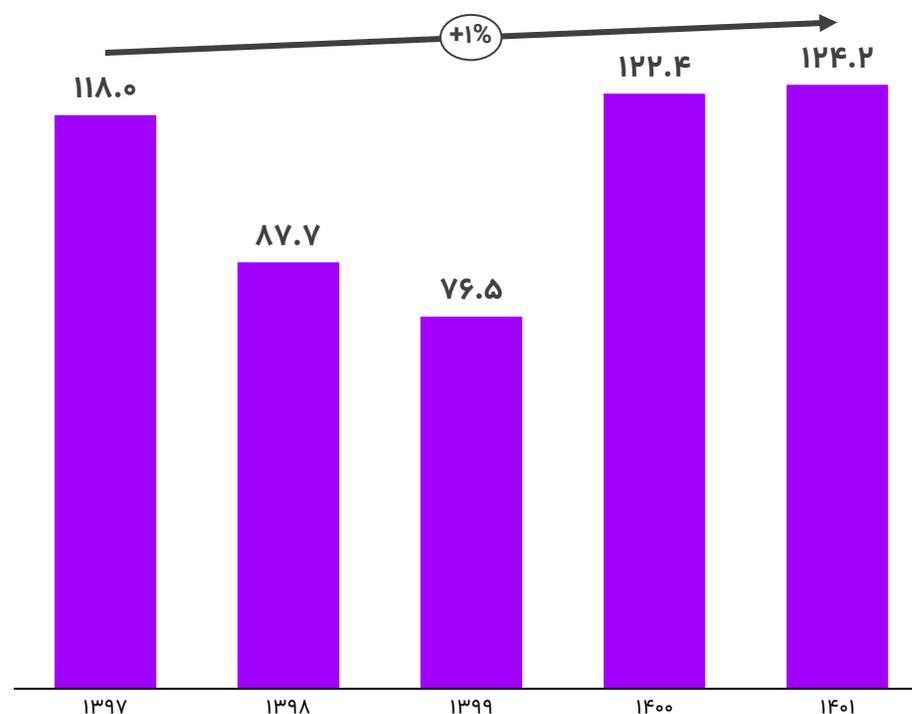
CAGR نرخ رشد مرکب سالانه
(۱۳۹۷-۱۴۰۱)

حجم کل صادرات

میلیون تن

CAGR نرخ رشد مرکب سالانه
(۱۳۹۷-۱۴۰۱)

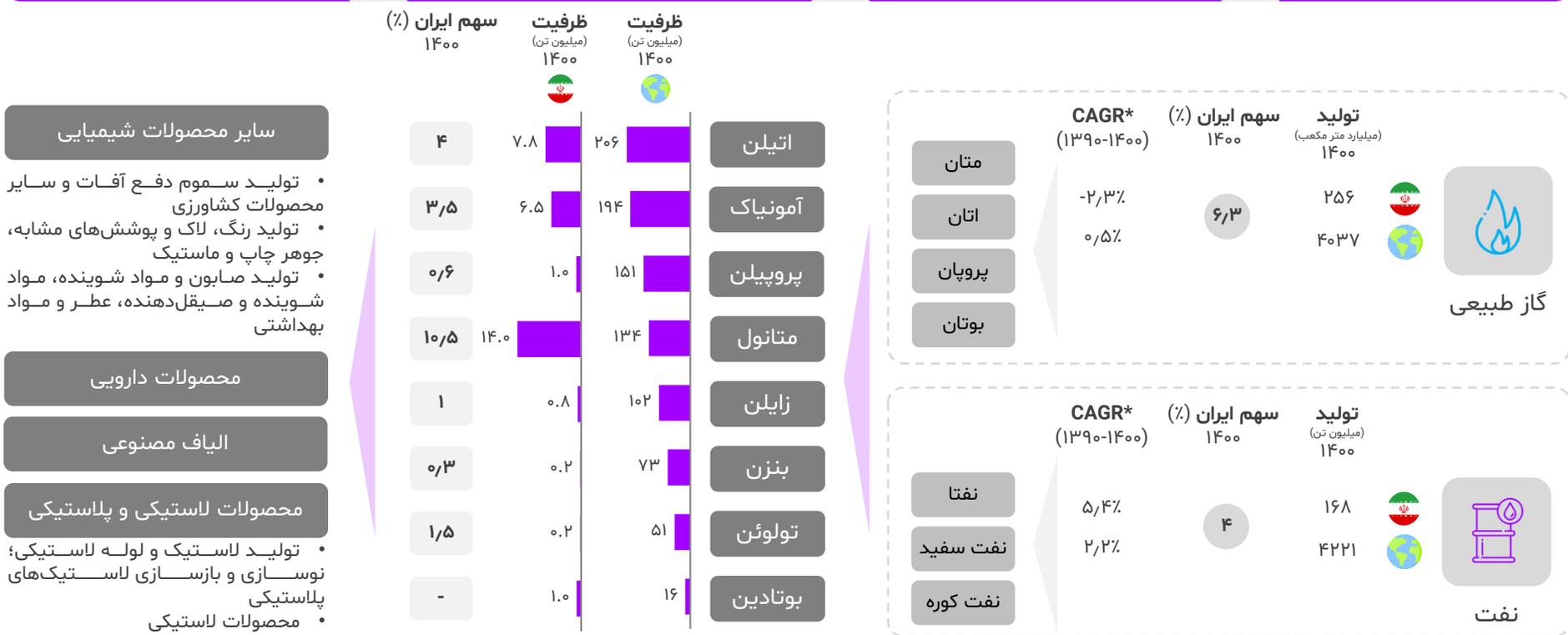

(۱) گمرک جمهوری اسلامی ایران (irica.ir) - شامل صادرات غیرنفتی که میعانان و برق را در نظر نمی‌گیرد

آمارها و روندهای کلی پتروشیمی

ظرفیت تولید متانول ایران در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۰/۵٪ ظرفیت تولید جهانی بوده و پس از آن به ترتیب اتیلن (۴٪) و آمونیاک (۳/۵٪) قرار دارند

سایر محصولات شیمیایی

- تولید سموم دفع آفات و سایر محصولات کشاورزی
- تولید رنگ، لاک و پوشش‌های مشابه، جوهر چاپ و ماستیک
- تولید صابون و مواد شوینده، مواد شوینده و صیقل‌دهنده، عطر و مواد بهداشتی

محصولات دارویی

الیاف مصنوعی

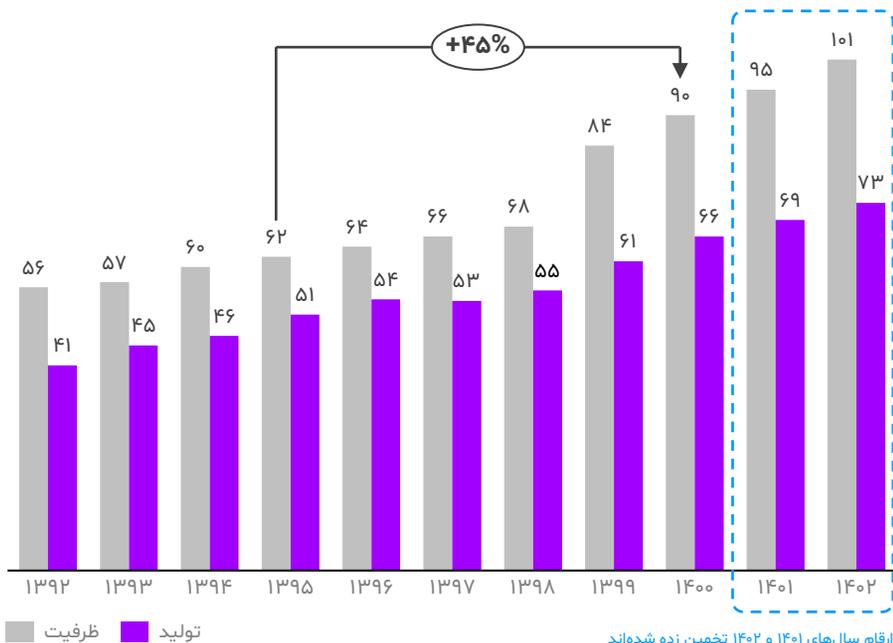
محصولات لاستیکی و پلاستیکی

- تولید لاستیک و لوله لاستیکی؛ نوسازی و بازسازی لاستیک‌های پلاستیکی
- محصولات لاستیکی
- محصولات پلاستیکی

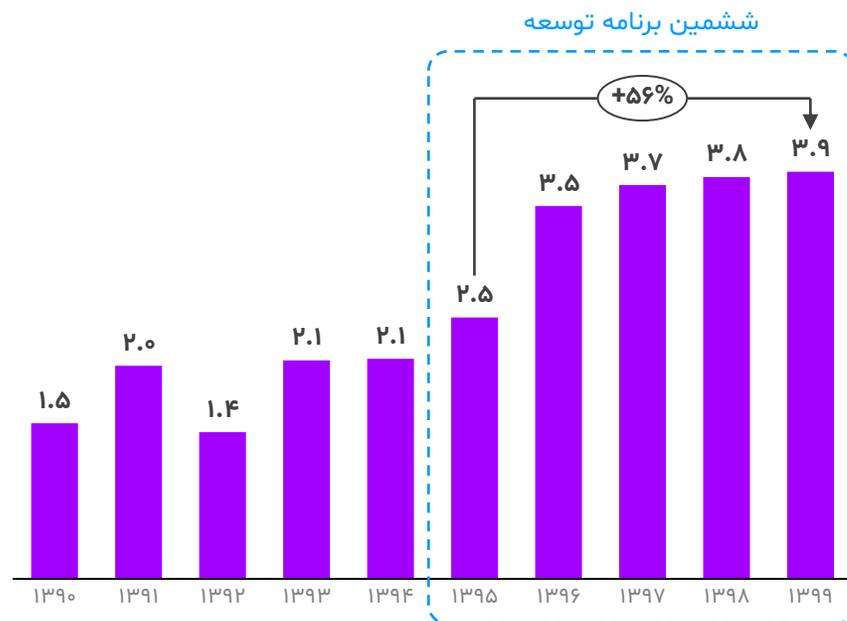
۱. مرکز پژوهش‌های مجلس: چالش‌ها و راهکارهای رونق تولید در سال ۱۳۹۸، ۴- صنایع پایین‌دستی پتروشیمی ۲. گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰) ۳. گزارش بریتیش پترولیوم

در بازه‌ی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ۵۶٪ افزایش یافته، از این رو انتظار می‌رود ظرفیت تولید در سال‌های پیش رو افزایش یابد

ظرفیت تولید پتروشیمی ایران^۱
میلیون تن

سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ایران^۱
میلیارد دلار

یکی از محورهای برنامه ششم توسعه ایران (۱۳۹۵-۱۴۰۲) کاهش فروش نفت خام و گاز بود^۲

۱. گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰). ۲. بانک جهانی

علت عمده‌ی کاهش ۲۶ درصدی تولید پتروشیمی در سال ۱۴۰۰ کمبود خوراک (۶۳٪) بوده که منجر به کاهش تولید ۱۱/۹ میلیون تن شده بود

در سال ۱۴۰۰ صنعت پتروشیمی در ایران از ۲۶٪ ظرفیت خود بهره نگرفته است (ظرفیت کل = ۲۳/۵ میلیون تن)^۱

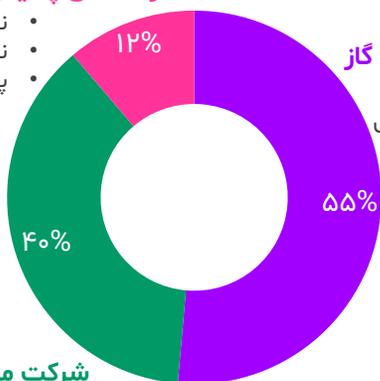
سهم عدم تولید ناشی از کمبود خوراک دریافتی^۱

عدم تولید ناشی از کمبود خوراک^۱ میلیون تن

عوامل عدم تولید مجتمع‌های پتروشیمی^۱

شرکت ملی پالایش و پخش

- نفت سفید
- نفتا
- پلاستفرمیت

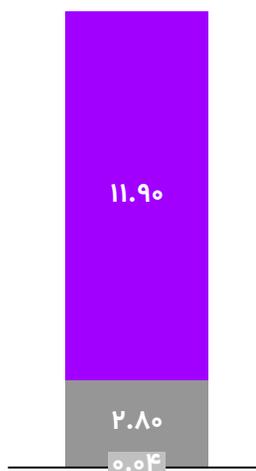
شرکت ملی گاز

- اتان
- گاز طبیعی
- گاز غنی

شرکت ملی نفت

- NGL
- میعانات گازی
- گاز ترش
- گاز غنی

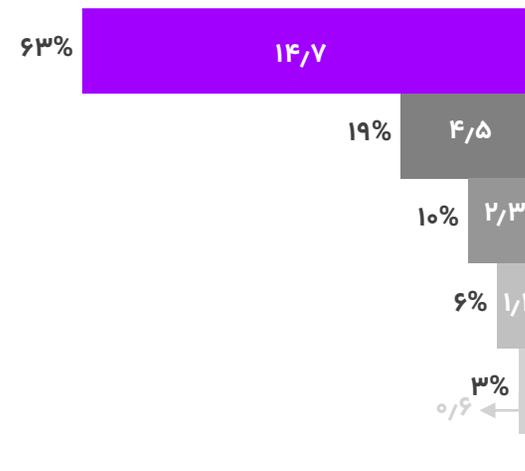
۱۴.۷۴

- خوراک دریافتی از سه شرکت ملی
- خوراک‌های بین مجتمعی
- خوراک‌های وارداتی

۶۳٪

۱۴/۷

- کمبود خوراک
- اشکالات تعمیراتی
- اشکالات فرایندی
- بالا بودن موجودی
- سایر

۱. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰)

در ادامه روند تولید پنج گروه اصلی مواد پتروشیمی مورد بررسی قرار گرفته‌اند

۱ مواد پلیمری

پلیمر با تشکیل مولکول‌های سنگین با کربن بیشتر از مولکول‌های سبک با کربن کمتر در ترکیبات هیدروکربورهای پارافین اشباع نشده ایجاد می‌شود. انواع پلیمرها عبارت است از: الف) اساسی شامل پلی‌اتیلن‌ها، پیویسی، پلی‌پروپیلن، پلی‌استایرن، کریستال ملامین، پلی‌استرها PET و ABS
ب) مهندسی شامل پلی‌کربنات و اپوکسی
ج) لاستیک‌ها شامل لاستیک استایرن بوتادین و لاستیک پلی بوتادین

۲ مواد شیمیایی آلی

الف) پایه شامل اتیلن، پروپیلن، متانول، بوتادین، برش چهارکربنه و بوتن
ب) میانی شامل اکسیداتیلن، اتیلن‌گلیکول‌ها، اسید استیک، استات وینیل، ئی‌دی‌سی، وی‌سی‌ام، اتانول‌آمین، دواتیل‌هگزانول و بوتانل‌ها
ج) مواد معدنی شامل کربنات سدیم سبک و سنگین، بی‌کربنات سدیم، آرگون، پرکلرین، اسید کلریدریک، کلر مایع، سودسوزآور، آب ژاول و نیترات آمونیم انفجاری

۳ آروماتیک‌ها

هیدروکربورهای آروماتیک، هیدروکربورهای حلقوی غیراشباع می‌باشد که شامل یک یا چند حلقه بنزنی (حلقه ۶ کربنه با ۳ اتصال مضاعف در حلقه) است.
آروماتیک‌ها شامل بنزن، تولوئن، مخلوط زایلین‌ها، پارازایلین، ارتوزایلین، اتیل‌بنزن، منومر استایرن و PTA

۴ هیدروکربورها

سوخت شامل پروپان، بوتان، پنتان پلاس، پنتان، بنزین پیرولیز، رافینیت C، رافینیت C_۴، MTBE و C.F.O

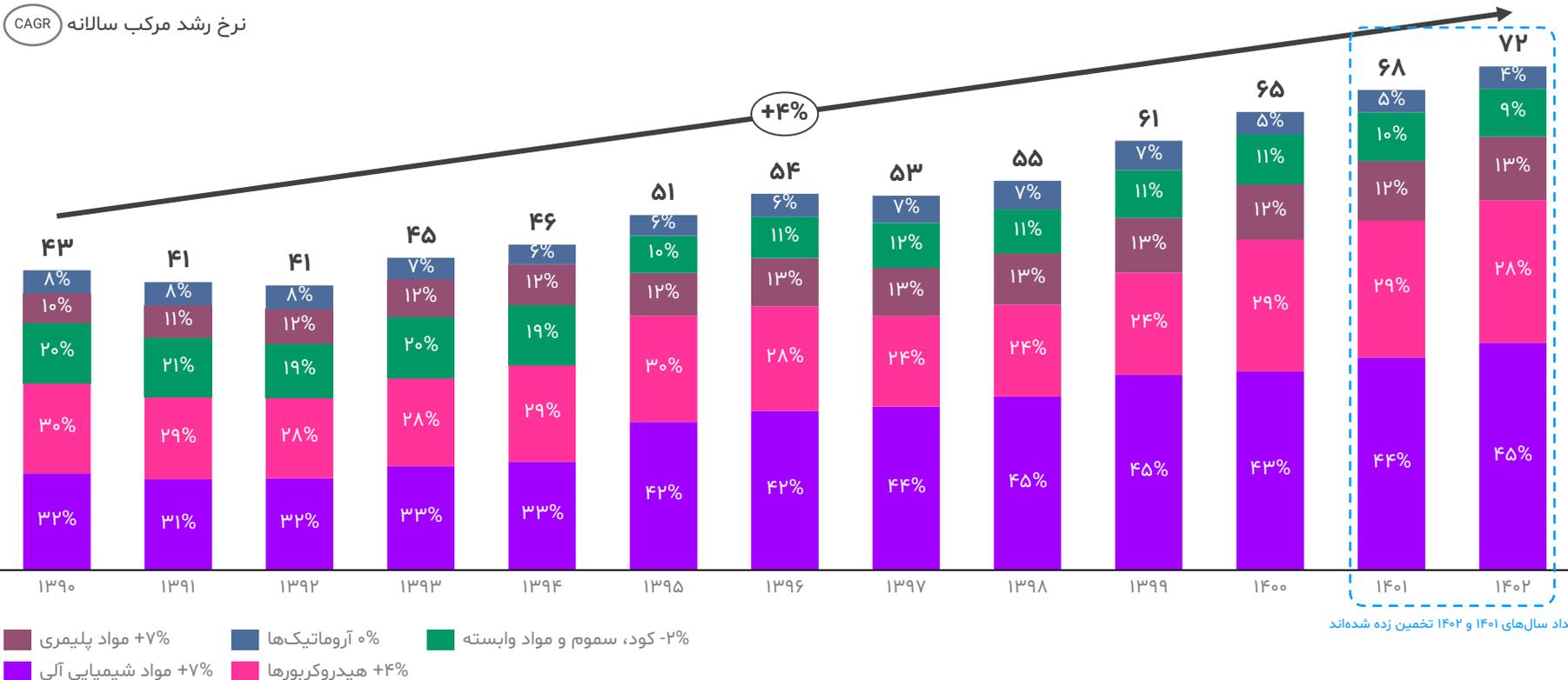
۵ کود، سموم و مواد وابسته

الف - کودها شامل اوره، نیترات آمونیم، دی‌آمونیم فسفات و سولفات آمونیم
ب - سموم شامل آلاکلر و بوتاکلر
ج - مواد وابسته شامل آمونیاک، اسید نیتریک، اسید فسفریک، اسید سولفوریک، گوگرد و کلرواستیل کلراید
د - مواد معدنی مانند سدیم کربنات سبک و چگال، بی‌کربنات، آرگون، پرکلریک اسید، هیدروکلریک اسید، کلر (مایع)، سدیم هیدروکسید و هیپوکلریت آمونیم نیترات

*در ادامه این بخش منتخبی ۸ گانه از محصولات مورد بررسی اجمالی قرار گرفته‌اند که شامل **اتیلن**، **پروپیلن**، **متانول**، **بوتادین**، **بنزن**، **تولوئن**، **زایلین** و **آمونیاک** است

تولید مواد پتروشیمی با نرخ رشد مرکب سالانه ۴٪ در سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ رشد کرده‌اند که در میان آنها محصولات شیمیایی آلی و مواد پلیمری بیشترین رشد تولید را در میان محصولات پتروشیمی تجربه کرده‌اند

تولید مواد پتروشیمی در ایران^۱
میلیون تن

* اعداد روبه‌روی هریک از گروه‌ها، CAGR آن گروه بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ را نشان می‌دهد.

۱. مرکز آمار ایران: سالنامه‌ی آماری کشور (۱۳۸۸-۱۴۰۰)

در این بخش منتخبی از هشت محصول پتروشیمی به صورت جزئی‌تر مورد بررسی قرار گرفته‌اند

۱۴
متانول

۱۳
پروپیلن

۱۲
آمونیاک

۱۱
اتیلن

۸
زایلن

۷
بوتادین

۶
تولوئن

۵
بنزن

- متانول
- پروپیلن
- آمونیاک
- اتیلن**
- بنزن
- تولوتن
- بوتادین
- زایلن

معرفی^۱

اتیلن بالاترین حجم تولید را در بین تمام مواد پتروشیمی دارد که از هیدروکربن‌های موجود در نفتا، اتان و گاز مایع (LPG) به دست می‌آید. اتیلن یا اتن، ساده‌ترین و کوتاه‌ترین الفین است. این ماده کاربرد مستقیم ندارد و بسیار واکنش‌پذیر است.

اطلاعات^۱

در سال ۱۴۰۰، ایران دومین تولیدکننده بزرگ اتیلن در خاورمیانه بوده است.

نرخ بهره‌برداری*^۲

۸۷٪

۸۳٪

۸۸٪

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن)^{۲،۱}

منابع پایین‌دستی^۴

- کشاورزی
- دارو
- عکاسی
- ساخت‌وساز
- رنگ و رزین
- سیم و کابل
- کاغذ
- کفش
- لوازم خانگی
- خودرو
- چسب
- لوازم آرایشی
- نساجی

نکات^۴

- تکمیل خط لوله اتیلن غرب که برخی از تولیدکنندگان اتیلن را با چندین کارخانه مصرف‌کننده مختلف متصل می‌کند، به بهبود نرخ بهره‌برداری از ظرفیت تولیدی در چند سال گذشته کمک کرده است
- خط لوله اتیلن غرب بزرگترین خط لوله انتقال اتیلن در جهان است و ظرفیت سالانه آن برای انتقال حداقل ۲/۵ میلیون تن اتیلن طراحی شده است
- هدف از احداث این خط لوله انتقال اتیلن از عسلویه و ماهشهر به ۱۱ استان کشور است

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS - کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): اتیلن ۲. پژوهش VCM: بررسی خطوط لوله‌ی انتقال اتیلن در ایران و جهان
 ۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰). ۴. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی (۱۳۹۷)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)

میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)

	ظرفیت	سهم (%)
۱ Dow Inc.	۵۷۳۴	۷.۶
۲ Saudi Arabian oil company	۴۰۲۷	۵.۳
۳ Sinopec	۳۱۲۰	۴.۱
۴ Exxon Mobil	۲۹۲۹	۳.۹
۵ LyondellBasell industries	۲۴۷۱	۳.۳
۶ Abu Dhabi government	۲۱۳۲	۲.۸
۷ Royal Dutch shell	۱۸۹۵	۲.۵
۸ NPC	۱۷۶۲	۲.۳
۹ Formosa plastic group	۱۶۸۵	۲.۲
۱۰ PetroChina	۱۶۵۱	۲.۲

برترین بازیگران ایران^۱

میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)

۱۴۰۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵
۱۳۲۰	۱۳۲۰	۱۳۲۰
۱۱۰۰	۱۱۰۰	۱۱۰۰
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۱۰۰۰	-	-
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰۱
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۵۲۰	۵۲۰	۵۲۰
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰
۴۵۸	۴۵۸	-
۴۱۱	۴۱۱	۴۱۱
۳۱۰	۳۱۰	۳۱۰
۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰
۲۸	۲۸	۲۸

محل تاسیسات

عسلویه	پتروشیمی جم	۱
بندر امام خمینی	پتروشیمی مارون	۲
عسلویه	شرکت پلیمر آریا ساسول	۳
گچساران	پتروشیمی گچساران	۴
عسلویه	پتروشیمی کاویان	۵
عسلویه		
بندر امام خمینی	پتروشیمی امیرکبیر	۶
عسلویه	پتروشیمی مروارید	۷
ایلام	پتروشیمی ایلام	۸
بندر امام خمینی	پتروشیمی بندر امام	۹
اراک	پتروشیمی شازند	۱۰
تبریز	پتروشیمی تبریز	۱۱
آبادان	پتروشیمی آبادان	۱۲

نکات

شرکت ملی صنایع پتروشیمی (NPC) بهترین تولیدکننده اتیلن در ایران بوده و ظرفیت آن تقریباً یک سوم شرکت برتر جهان یعنی Dow Inc در سال ۲۰۲۱ بود.

* یادداشت

نرخ بهره‌برداری = $\frac{\text{تولید}}{\text{ظرفیت}}$

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS - کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): اتیلن

معرفی^۱

این ماده هیچ اتم کربنی در ساختار خود ندارد. ظرفیت جهانی آمونیاک بیش از ۲۳۳ میلیون تن در سال ۱۴۰۱ بوده است. کودها حدود ۸۰٪ از بازار جهانی آمونیاک را تشکیل می‌دهند.

اطلاعات^۳

در سال ۱۳۹۹، ایران ۵۰.۷ میلیون دلار آمونیاک صادر کرده و هجدهمین صادرکننده بزرگ آمونیاک در جهان شد.

نرخ بهره‌برداری

۷۶٪

۷۹٪

۷۲٪

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن)^{۱،۲}

صنایع پایین‌دستی^۴

- خودرو
- رنگ و رزین
- چسب
- لاستیک
- لوازم آرایشی
- سموم
- پلاستیک
- چرم
- دارو

نکات

- سهم ایران از تولید جهانی آمونیاک ۳٪ است

۱. گزارش سال ۲۰۲۰ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): آمونیاک ۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی (۱۴۰۰) ۳. [OEC: آمونیاک در ایران](#)

برترین بازیگران خاورمیانه (۱۴۰۱)

	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)	
	ظرفیت	سهم (%)
۱ Qatar Fertiliser Company (P.S.C.)	۲۹۳۰	۱۷
۲ NPC	۲۵۶۱	۱۴
۳ SAFCO Industrial Company	۱۹۵۰	۱۱.۳
۴ Ma'aden Aluminium Company	۱۷۹۱	۱۰.۴
۵ Razi Petrochemical	۱۱۰۰	۶.۴
۶ Oman India Fertilizer (OMIFCO)	۱۰۱۹	۵.۹
۷ Abu Dhabi National Oil Company	۹۰۶۶	۵.۳
۸ Golestan Petrochemical	۶۲۰	۳.۶
۹ Masjed Soleyman Petrochemical	۶۲۰	۳.۶
۱۰ Iraqi State	۶۲۰	۳.۶

برترین بازیگران ایران^۱میانگین ظرفیت سالانه
(هزار تن)

۱۴۰۴	۱۳۹۹	۱۳۹۴
۱۶۷۰	۱۶۷۰	۱۱۱۴
۱۱۰۰	۱۱۰۰	۱۰۹۹
۸۹۱	۸۹۱	۳۳۴
۶۲۰	۶۲۰	۶۲۰
۶۱۵	۶۱۵	۰
۵۵۷	۰	۰
۵۲۰	۰	۰
۳۲۶	۳۲۶	۳۲۶
۲۷۱	۲۷۱	۲۷۱
۲۴۷	۰	۰

محل تاسیسات

عسلویه	پتروشیمی پردیس	۱
بندر امام خمینی	پتروشیمی رازی	۲
مروذشت، شیراز	پتروشیمی شیراز	۳
آق قلا، گلستان	صنایع پتروشیمی گلستان	۴
مسجد سلیمان	پتروشیمی مسجد سلیمان	۵
لردگان	کود شیمیایی اوره لردگان	۶
زنجان	پتروشیمی زنجان	۷
کرمانشاه	صنایع پتروشیمی کرمانشاه	۸
بجنورد	پتروشیمی خراسان	۹
عسلویه	پتروشیمی هرمز	۱۰

نکات

چهار شرکت ایرانی با نزدیک به ۲۸٪ از کل ظرفیت سالانه در بین ده بازیگر برتر آمونیاک خاورمیانه قرار دارند. این شرکتها عبارتند از NPC، پتروشیمی رازی، پتروشیمی گلستان و پتروشیمی مسجد سلیمان
شرکت ملی صنایع پتروشیمی (NPC) با داشتن ۲۵۶۱ هزار تن ظرفیت تولید آمونیاک در رتبه دوم خاورمیانه قرار دارد

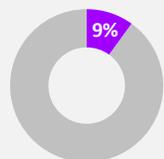
۱. گزارش سال ۲۰۲۰ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): آمونیاک

معرفی^۱

پروپیلن، پس از اتیلن دومین الفینی است که بیشترین حجم تولید را دارد و تقریباً هیچ کاربرد شیمیایی مستقیمی ندارد.

اطلاعات^۱

در سال ۱۴۰۰، ایران سومین تولیدکننده بزرگ پروپیلن در خاورمیانه بود. (۹٪ از تولید کل)

نرخ بهره‌برداری

۸۲٪

۸۰٪

۷۶٪

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن)^{۱،۲}

نکات

- نرخ بهره‌برداری پروپیلن ایران ۶٪ کمتر از جهان است
- تولید پروپیلن خاورمیانه تقریباً ۸٪ از تولید جهانی را تشکیل می‌دهد

صنایع پایین‌دستی^۳

تایر

- کشاورزی
- دارو
- غذا
- حفاری
- سرامیک
- حمل‌ونقل

- ساخت‌وساز
- رنگ و رزین
- دریایی
- کاغذ
- کفش
- شیشه

- لوازم خانگی
- خودرو
- الکترونیک
- لوازم آرایشی
- نساجی
- بسته‌بندی

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): پروپیلن ۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰) ۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی (۱۳۹۷)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)

	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)	
	ظرفیت	سهم (%)
۱ China Petrochemical Corporation	۹۸۹۲	۶.۳
۲ China National Petroleum Corp	۵۴۰۸	۳.۵
۳ Saudi Arabian Oil Company	۴۷۷۸	۳.۱
۴ LyondellBasell Industries	۴۷۶۰	۳
۵ Dow Inc	۴۴۷۶	۲.۹
۶ Shell PLC	۴۴۵۰	۲.۸
۷ ExxonMobil Corporation	۴۲۱۵	۲.۷
۸ Abu Dhabi Government	۳۵۰۵	۲.۲
۹ Formosa Plastics Group	۳۴۴۲	۲.۲
۱۰ Enterprise Products Operating LLC	۳۳۶۴	۲.۲

برترین بازیگران ایران^۱

مواد خام و فرایند	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)			محل تاسیسات	
	۱۴۰۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵		
Stream Cracker	۳۰۵	۳۰۵	۳۰۵	عسلویه	پتروشیمی جم
Stream Cracker	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	بندر امام خمینی	پتروشیمی مارون
Stream Cracker	۱۶۰	۱۶۰	۱۶۰	بندر امام خمینی	پتروشیمی امیرکبیر
Stream Cracker	۱۲۴	-	-	ایلام	پتروشیمی ایلام
Stream Cracker	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	اراک	پتروشیمی شازند
Stream Cracker	۱۱۷	۱۱۷	۱۱۷	بندر امام خمینی	پتروشیمی بندر امام
Stream Cracker	۵۶	۵۶	۵۶	تبریز	پتروشیمی تبریز
Stream Cracker	۱۵	۱۵	۱۵	آبادان	پتروشیمی آبادان
Refinery FCC	۱۲	۱۲	۱۲	آبادان	شرکت ملی نفت

نکات

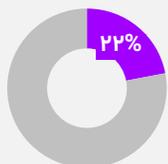
- هیچ شرکت ایرانی در بین برترین تولیدکنندگان پروپیلن جهان قرار ندارد
- طبق آمار شرکت‌های ایرانی تولیدکننده پروپیلن در سال ۱۴۰۰، پتروشیمی جم بالاترین میانگین ظرفیت سالانه را داشته است
- پتروشیمی چین، بزرگترین تولیدکننده پروپیلن در جهان، ۱۰ برابر مجموع ظرفیت کل ۹ تولیدکننده برتر ایران ظرفیت تولید دارد

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS - کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): پروپیلن

معرفی^۱

متانول یک ماده شیمیایی با حجم زیاد است که به خانواده محصولات الکلی تعلق دارد. از متانول می‌توان برای تولید طیف گسترده‌ای از مواد شیمیایی استفاده کرد که در نهایت در بخش‌های مختلف (ساخت‌وساز، نساجی، بسته‌بندی و ...) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

اطلاعات^۱

در سال ۱۴۰۰، بزرگترین شرکت تولیدکننده متانول در خاورمیانه شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران با ظرفیت کل ۵ میلیون تن بوده است. این شرکت دولتی به طور کامل مالکیت زاگرس، شیراز، خارگ، فن‌آوران و ... را در اختیار دارد و ۲۲٪ از ظرفیت متانول خاورمیانه در سال ۱۴۰۰ را به خود اختصاص داده است.

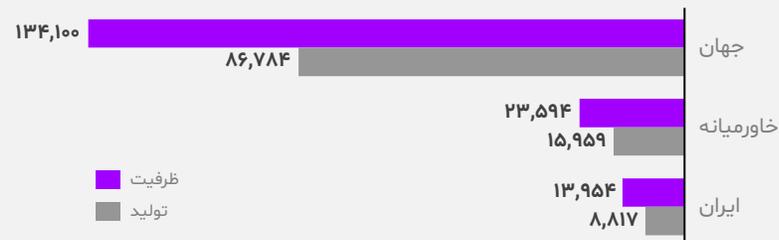
نرخ بهره‌برداری

۶۵٪

۶۸٪

۶۳٪

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن)^{۱،۲}

نکات

- نرخ بهره‌برداری متانول در ایران و جهان تقریباً برابر است
- تولید متانول خاورمیانه تقریباً ۱۸٪ از تولید جهانی را تشکیل می‌دهد
- ۵۵٪ از متانول تولیدی خاورمیانه در ایران تولید می‌شود

صنایع پایین‌دستی^۳

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): متانول ۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰) ۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی (۱۳۹۷)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)^۱میانگین ظرفیت سالانه
(هزار تن)

	ظرفیت	سهم (%)
1 MettaX Corp	8898	6.4
2 NPC	3960	2.8
3 Shanghai Huayi Group	3442	2.5
4 Saudi Arabian Oil Company	3001	2.1
5 Proman Holding AG	2696	1.9
6 Petronas Chemical Group	2526	1.8
7 Kaveh Methanol	2300	1.6
8 China Energy Investmnet	2200	1.6
9 Jinneng Holding Equipment Group	1964	1.4
10 Mitsubisi Gas Chemical Co	1791	1.3

برترین بازیگران ایران^۱

محل تاسیسات

میانگین ظرفیت سالانه
(هزار تن)

۱۴۰۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵
۲۳۰۰	۲۳۰۰	-
۱۶۵۰	۱۲۳۷	-
۱۶۵۰	۱۶۵۰	-
۱۶۵۰	۱۶۵۰	۱۶۵۰
۱۶۵۰	۱۶۵۰	۱۶۵۰
۱۶۰۰	۸۰۰	-
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۶۶۰	۶۶۰	۶۶۰
۸۴	۸۴	۸۴

۱	متانول کاوه	دیر
۲	پتروشیمی بوشهر	عسلویه
۳	پتروشیمی مرجان	بندر عسلویه
۴	پتروشیمی زاگرس	بندر عسلویه
		بندر عسلویه
۵	پتروشیمی کیمیا پارس	عسلویه
۶	پتروشیمی فن آوران	بندر امام خمینی
۷	پتروشیمی خارک	جزیره خارک
۸	پتروشیمی شیراز	شیراز

نکات

- NPC و کاوه جزو بزرگترین تولیدکنندگان متانول در جهان هستند
- متانول کاوه بیشترین ظرفیت متانول را در بین شرکت‌های ایرانی دارد

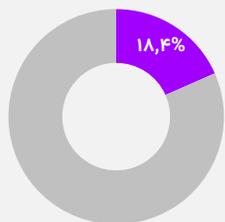
۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): متانول

- متانول
- پروپیلن
- آمونیاک
- اتیلن
- زایلن
- بوتادین
- تولوئن
- بنزن**

معرفی^۱

بنزن به خانواده‌ی آروماتیک‌ها تعلق دارد. بنزن‌ها یکی از مواد پتروشیمی به شمار می‌آیند که در حجم بالا تولید می‌شوند و عمده‌ی تولید آن‌ها در پالایشگاه‌های نفت، واحدهای پارازایلن‌ها و خردایش بخار انجام می‌گیرد.^۲

اطلاعات^۱

عربستان سعودی، ایران و کویت اکنون از تولیدکنندگان عمده‌ی بنزن در خاورمیانه به شمار می‌روند. سهم ایران از ظرفیت تولید این منطقه در سال ۱۴۰۰ برابر ۱۸٫۴٪ بوده است.

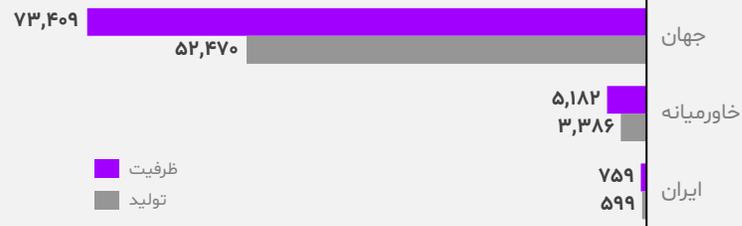
ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن)^{۲، ۱}

نرخ بهره‌برداری

۷۱٪

۶۵٪

۷۹٪

منابع پایین‌دستی^۳

- ساخت‌وساز
- لوازم خانگی
- لوازم تحریر
- حمل‌ونقل
- سیم و کابل
- بسته‌بندی
- جاده‌سازی
- لوازم آرایشی
- روان‌کننده‌ها
- اسباب‌بازی

نکات

- نرخ بهره‌برداری بنزن در ایران حدود ۷۹٪ است که ۸٪ از نرخ جهان بالاتر به شمار می‌آید
- سهم تولید ایران از تولید جهانی حدود ۱٪ است

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): بنزن ۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰)
 ۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی (۱۳۹۷)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)

	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)	
	ظرفیت	سهم (%)
۱ China petrochemical corporation	۵۷۳۴	۷.۶
۲ ExxonMobil Corp	۴۰۲۷	۵.۳
۳ China national petroleum Corp	۳۱۲۰	۴.۱
۴ Shell plc	۲۹۲۹	۳.۹
۵ Saudi Arabian oil company	۲۴۷۱	۳.۳
۶ Rongsheng petrochemical	۲۱۳۲	۲.۸
۷ ENEOS Corp	۱۸۹۵	۲.۵
۸ Dow Inc	۱۷۶۲	۲.۳
۹ TotalEnergies Corp	۱۶۸۵	۲.۲
۱۰ SK innovation Co	۱۶۵۱	۲.۲

برترین بازیگران ایران^۱

مواد خام و فرایند	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)			محل تاسیسات	
	۱۴۰۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵		
Transalkylation	۱۶۷۰	۱۶۷۰	۱۱۱۴	عسلویه	پتروشیمی نوری ۱
Reformate	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۱۰۹۹	عسلویه	
Pygas	۸۹۱	۸۹۱	۳۳۴	تبریز	پتروشیمی تبریز ۲
Reformate/pygas	۶۱۵	۶۱۵	۰	بندر امام خمینی	پتروشیمی بندر امام ۳
HAD	۵۵۷	۰	۰	بندر امام خمینی	
Coke oven	۳۵۳	۳۵۳	۳۵۳	آبادان	پتروشیمی آبادان ۴
Reformate	۳۲۶	۳۲۶	۳۲۶	بندر امام خمینی	پتروشیمی بوعلی سینا ۵
Transalkylation	۲۴۷	۰	۰	بندر امام خمینی	
Reformate/HAD	۲۷۱	۲۷۱	۲۷۱	اصفهان	پتروشیمی اصفهان ۶

نکات

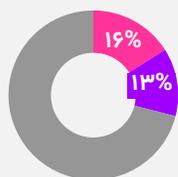
- پتروشیمی نوری، به عنوان بزرگترین بازیگر بنزن در ایران ظرفیتی نزدیک به پنجمین تولیدکنندهی جهان، شرکت شل، در سال ۱۴۰۰ داشته است
- در میان تولیدکنندگان ایرانی، پتروشیمی بندر امام بزرگترین افزایش ظرفیت تولید را در بازه‌ی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ تجربه کرده است

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): بنزن

معرفی^۱

تولوئن یک هیدروکربن آروماتیکی هفت‌کربنه به شمار می‌رود که در همه‌ی بنزین‌ها به صورت جزئی حضور دارد (نزدیک به ۵٪). این ماده بی‌رنگ و مایعی آتش‌گیر است. تولوئن غالباً به آمیزه‌ی بنزین خودروها یا هواپیماها برای افزایش عدد اکتان افزوده می‌شوند.

اطلاعات^۲

پترو رابغ در عربستان سعودی و **منایع ملی پتروشیمی** در ایران بزرگترین تولیدکنندگان منطقه به شمار می‌آورند؛ این دو به ترتیب در سال ۱۴۰۰ سهم ۱۶٪ و ۱۳٪ از کل ظرفیت تولید خاورمیانه را داشته‌اند

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن) ۲، ۳

نرخ بهره‌برداری

۵۷٪

۵۰,۷۱۷

۴۷٪

۵۸٪

۲۹,۰۹۷

۴,۰۶۷

۱,۹۲۸

۲۱۹

۱۲۶

ظرفیت
تولید

جهان

خاورمیانه

ایران

منایع پایین‌دستی^۲

- چسب
- رنگ و رزین
- کشاورزی
- نساجی
- لاستیک
- اسباب‌بازی
- لوازم الکترونیک
- بسته‌بندی

نکات

- سهم ایران از تولید جهانی تولوئن ۰/۵٪ است
- خاورمیانه سهمی ۷٪ از تولید جهانی تولوئن دارد

۱. دانشنامه‌ی سم‌شناسی (۲۰۰۵ و ۲۰۱۴) ۲. وزارت محیط زیست دانمارک: پژوهشی بر تولوئن (۲۰۱۴) ۳. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): تولوئن ۴. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)^۱

میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)

	ظرفیت	سهم (%)
۱ China petrochemical corporation	۴۵۰۵	۸.۵
۲ China National Petroleum Corp	۲۸۲۶	۵.۳
۳ Rongsheng Petrochemical	۲۶۴۴	۵
۴ ExxonMobil Corp	۲۴۴۹	۴.۶
۵ Hengli group co	۱۷۹۸	۳.۴
۶ Saudi Arabian Oil Company	۱۷۴۹	۳.۲
۷ SK innovation Co	۱۶۲۴	۳.۱
۸ Reliance Industries Limited	۱۵۹۲	۳
۹ Sinochem	۱۲۵۳	۲.۴
۱۰ NPC	۱۱۹۵	۲.۲

برترین بازیگران ایران^۱

میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)

۱۴۰۵	۱۴۰۰	۱۳۹۵
۵۵۰	۵۵۰	۵۵۰
۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰
۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰
۷۱	۷۱	۷۱
۲۴	۲۴	۲۴
۳	۳	۳

محل تاسیسات

عسلویه	پتروشیمی نوری	۱
بندر امام خمینی	پتروشیمی بوعلی سینا	۲
بندر امام خمینی	پتروشیمی بندر امام	۳
اصفهان	پتروشیمی اصفهان	۴
عسلویه	پتروشیمی پارس	۵
تبریز	پتروشیمی تبریز	۶

نکات

- صنایع ملی پتروشیمی با ظرفیت تولید ۱۱۹۵ هزار تن تولوئن در جایگاه دهم تولیدکنندگان بزرگ جهانی قرار گرفته است
- بر پایه‌ی ظرفیت تولید میانگین سالانه، پتروشیمی نوری بزرگترین ظرفیت را در میان شرکتهای ایرانی در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده
- شکاف عمیقی میان ظرفیت تولید سه بازیگر برتر تولوئن در ایران و سه بازیگر بعدی دیده می‌شود

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): تولوئن

متانول

پروپیلن

آمونیاک

اتیلن

زایلن

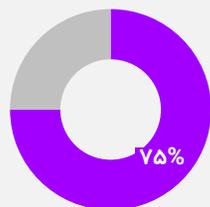
بوتادین

تولوئن

بنزن

معرفی^۱

بوتادین کمترین حجم تولید را در میان فرآورده‌های پتروشیمی دارد. از سوی دیگر به صورت مستقیم به کار گرفته نمی‌شود. اصلی‌ترین کاربرد بوتادین در تولید الاستومرهای سینتتیک از جمله رابر استایرن بوتادین (SBR) و رابر پلی‌بوتادین (PBR) است.

اطلاعات^۱

ایران بزرگترین تولیدکننده بوتادین در منطقه به شمار می‌آید؛ به گونه‌ای که در سال ۱۴۰۰ ۷۵٪ ظرفیت تولید منطقه را بر عهده داشته است.

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن)^۲

نرخ بهره‌برداری

۷۳%

۵۹%

۷۵%

۱۶,۳۲۴

۱۱,۹۷۴

ظرفیت
تولید

جهان

خاورمیانه

ایران

۳۸۲

۲۲۶

۲۳۶

۱۷۶

منابع پایین‌دستی^۳

ساخت‌وساز

اسباب‌بازی

تایر

کفش

خودرو

چسب

نکات

- خاورمیانه سهم اندکی از تولید جهانی دارد (نزدیک به ۲٪)

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): بوتادین ۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰)
۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش سالانه‌ی صنعت پتروشیمی (۱۳۹۷)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)^۱

	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)	
	ظرفیت	سهم (%)
۱ China petrochemical corporation	۱۷۴۳	۹.۸
۲ Shell plc	۸۹۴	۵
۳ China National Petroleum Corp	۷۹۷	۴.۵
۴ LyondellBasell	۷۶۶	۴.۳
۵ BASF SE	۵۷۰	۳.۲
۶ LG Group	۵۲۹	۳
۷ Saudi Arabian Oil Company	۴۷۵	۲.۷
۸ Lotte Chemical Corp	۴۷۵	۲.۷
۹ TotalEnergies Corp	۴۵۵	۲.۶
۱۰ SK innovation Co	۴۴۷	۲.۵

برترین بازیگران ایران^۱

مواد خام و فرایند	میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)			محل تاسیسات	
	۱۴۰۴	۱۳۹۹	۱۳۹۴		
By-product extraction	۱۱۵	۱۱۵	۱۱۵	عسلویه	پتروشیمی جم ۱
By-product extraction	۵۰	۵۰	۵۰	بندر امام خمینی	پتروشیمی امیرکبیر ۲
By-product extraction	۳۷	۳۷	۳۷	بندر امام خمینی	بسپاران بندر امام ۳
By-product extraction	۳۳	۳۳	۳۳	اراک	پتروشیمی شازند ۴
By-product extraction	۱۷	۱۷	۱۷	تبریز	پتروشیمی تبریز ۵

نکات

- پتروشیمی جم بزرگترین ظرفیت تولید را در میان شرکت‌های ایرانی دارد؛ ظرفیتی که معادل ۶/۶٪ ظرفیت بزرگترین بازیگر جهانی، یعنی شرکت پتروشیمی چین، است

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): بوتادین

معرفی^۱

غالباً به آن آمیزه‌ی زایلن گفته می‌شود. زایلن‌ها دومین فرآورده‌ی مهم آروماتیکی از منظر تولیدات شیمیایی به شمار می‌آیند؛ پس از تولوئن و بنزن که به ترتیب کاربردی‌ترین‌ها هستند.

اطلاعات^۲

تولیدکنندگان عمده‌ی پارازایلن در منطقه عبارتند از: صنایع ملی پتروشیمی در ایران، آرامکو سعودی در عربستان، کارو در کویت، اریپیک در عمان

أرامکو السعودية
saudi aramco

KARO
الشركة الكويتية للبتريبات
Kuwait Aromatics Co.

أوريپك
Orpic

ظرفیت و تولید در سال ۱۴۰۰ (هزار تن) ۳، ۲

نرخ بهره‌برداری

۷۰%

۱۰۲,۰۰۰

۷۱,۱۰۰

جهان

۶۴%

۷,۳۰۰

۴,۷۰۰

خاورمیانه

۵۷%

۱,۷۴۱

۱,۰۰۱

ایران

ظرفیت
تولید

صنایع پایین‌دستی^۴

سموم
پلاستیک
چرم
دارو

خودرو
رنگ و رزین
چسب
لاستیک
لوازم آرایشی

نکات

- تولید جهانی زایلن حدود ۷۰ برابر تولید ایران است
- نزدیک به یک‌چهارم تولید زایلن منطقه‌ی خاورمیانه از سوی ایران انجام می‌شود

۱. دانشنامه‌ی سم‌شناسی (۲۰۰۵ و ۲۰۱۴) ۲. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS – کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): زایلن
۳. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گزارش عملکرد صنعت پتروشیمی ایران (۱۴۰۰) ۴. کتاب زایلن‌ها: سنتز، ویژگی‌ها و ویژگی‌های فیزیوشیمیایی (۲۰۱۳)

برترین بازیگران جهان (۱۴۰۱)

میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)

	ظرفیت	سهم (%)
۱ China Petrochemical Corporation	۸۸۳۳	۸
۲ Rongsheng Petrochemical	۶۸۸۹	۶.۳
۳ Exxonmobil Corp	۶۲۷۹	۵.۷
۴ China National Petroleum Corp	۶۰۷۹	۵.۵
۵ Reliance Industries Limited	۵۳۴۴	۴.۹
۶ Hengli Group Co	۵۲۳۰	۴.۷
۷ ENEOS Corporation	۴۳۴۳	۳.۹
۸ Saudi Arabian Oil Company	۳۷۲۶	۳.۴
۹ SK Innovation Co	۳۶۹۵	۳.۴
۱۰ Jiangsu Shenghong Chemical Fibre Co.	۲۹۰۲	۲.۶

برترین بازیگران ایران^۱

میانگین ظرفیت سالانه (هزار تن)

۱۴۰۳	۱۳۹۸	۱۳۹۳
۵۵۰	۵۵۰	۵۵۰
۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰
۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰
۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰
۷۵	۷۵	۷۵

محل تاسیسات

بندر عسلویه	پتروشیمی نوری	۱
بندر عسلویه	پتروشیمی بوعلی سینا	۲
بندر امام خمینی	پتروشیمی بندر امام	۳
بندر امام خمینی	پتروشیمی اصفهان	۴

نکات

- پتروشیمی نوری بزرگترین ظرفیت را در میان تولیدکنندگان ایرانی زایلین در سال ۱۳۹۸ داشته است
- بر پایه‌ی ادعای گزارش IHS، شرکت‌های ایرانی ظرفیت تولیدشان را تا سال ۱۴۰۲ افزایش نداده‌اند

۱. گزارش سال ۲۰۲۱ IHS - کتاب راهنمای صنعت شیمیایی (CEH): زایلین

صادرات پتروشیمی ایران

۳

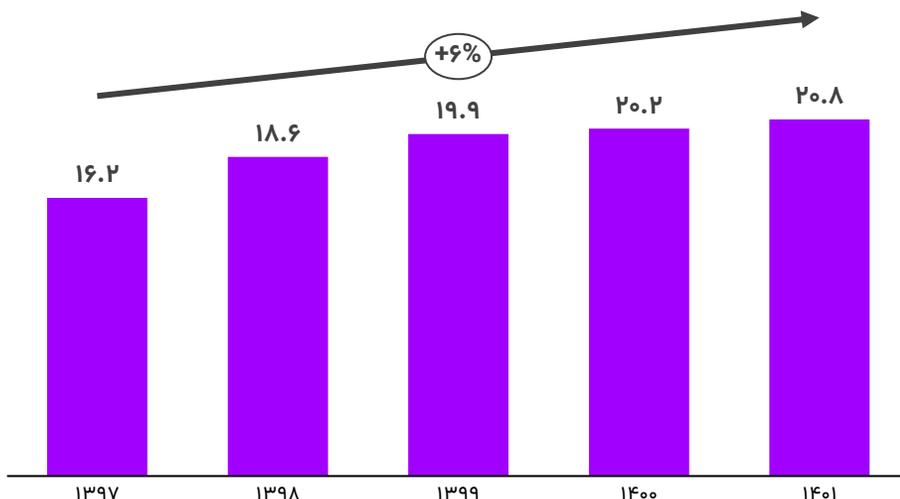

حجم و ارزش صادرات پتروشیمی ایران در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ به طور میانگین رشد مرکب سالانه‌ی ۶٪ و ۳٪ را تجربه کرده که نشان از کاهش ارزش واحد صادرات پتروشیمی ایران دارد

حجم صادرات پتروشیمی

میلیون تن

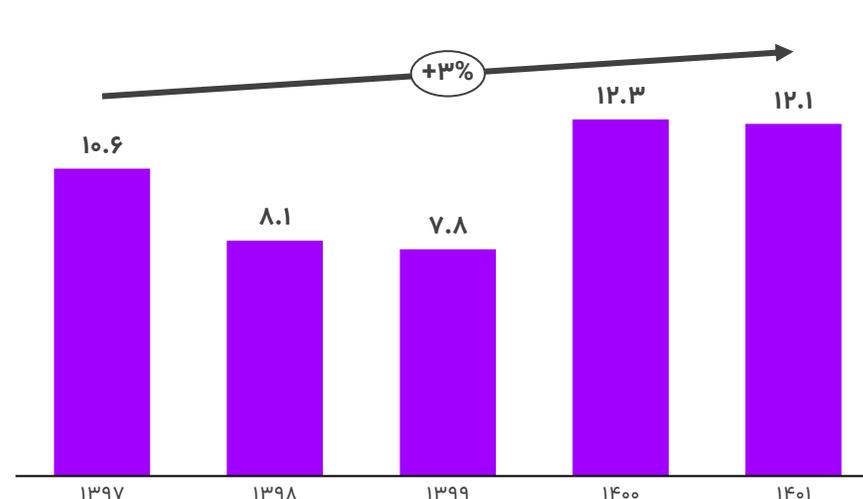
CAGR نرخ رشد مرکب سالانه (۱۳۹۷-۱۴۰۱)

ارزش صادرات پتروشیمی

میلیارد دلار

CAGR نرخ رشد مرکب سالانه (۱۳۹۷-۱۴۰۱)

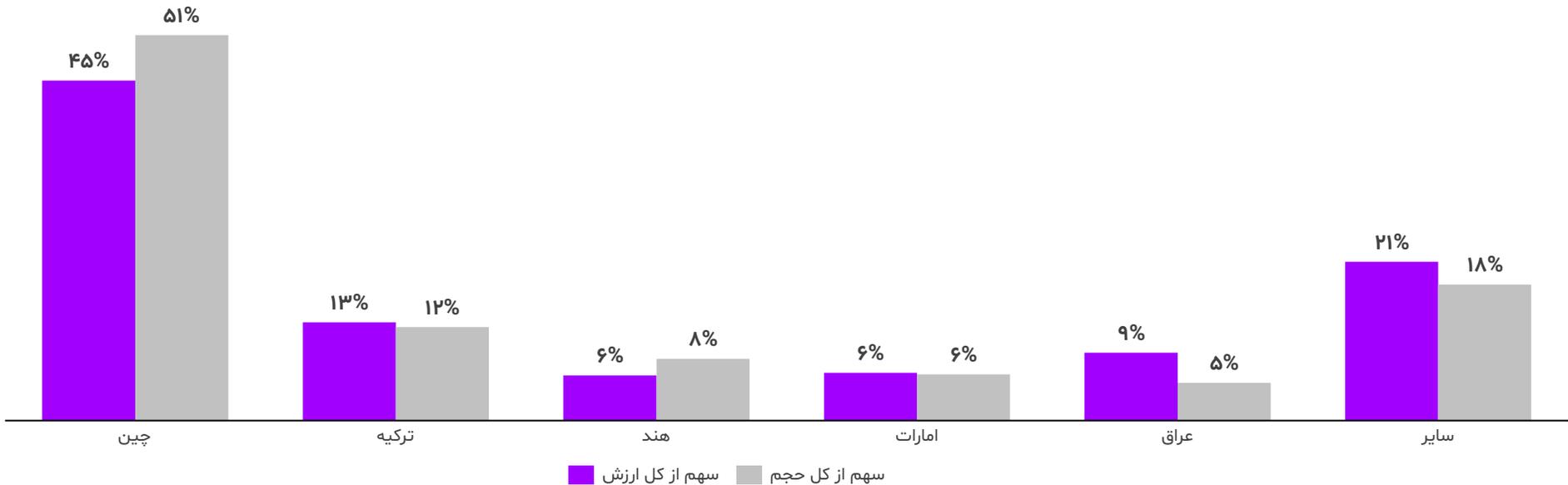
نکات

- موانع ایجادشده برای صادرات ناشی از **تحریم‌ها** در کنار دیگر مسائل بین‌المللی، سبب شده‌اند با گذر سال‌ها صادرات ایران با کاهش قیمت روبه‌رو شود
- در چنین شرایطی کاهش بهای فرآورده‌ی صادراتی برای **جلوگیری از افت تولید** که هزینه‌های بیشتری برای تولیدکننده در پی دارد، صرفه‌ی بیشتری داشته است
- با توجه به قوانین، شرکت‌های پتروشیمی کشور ناگزیرند نیازهای داخلی را نسبت به صادرات در اولویت قرار دهند

گمرک

در سال ۱۴۰۱ چین مقصد اصلی صادرات پتروشیمی بوده، در حالی که مقایسه‌ی سهم آن از حجم (۵۱٪) و ارزش (۴۵٪) صادرات نشان از بهای نسبتاً پایین فرآورده‌های صادراتی به این کشور دارد

مقاصد صادرات پتروشیمی در سال ۱۴۰۱
سهم از کل %

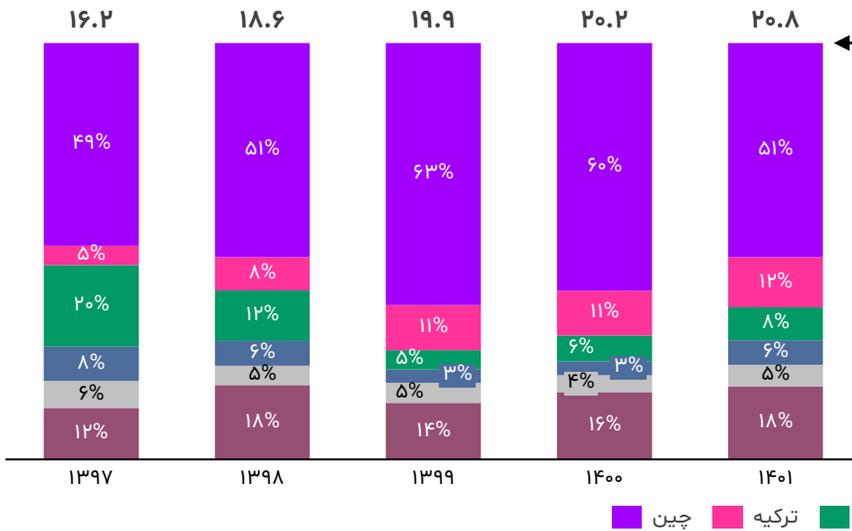
نکات

- در حالی که **حجم صادرات** پتروشیمی ایران در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ رشد پیوسته‌ای را تجربه کرده، **ارزش صادرات** روند متلاطمی را طی کرده، پدیده‌ای که می‌تواند ناشی از اعطای تخفیفات روی محصولات صادراتی برای حفظ سهم بازار به جهت مقابله با تحریم‌ها صورت گرفته باشد
- **پنج کشور** در سال ۱۴۰۱ در مجموع مقصد حدود ۸۰٪ از **ارزش صادرات** پتروشیمی و حدود ۸۳٪ از **حجم صادرات** پتروشیمی را تشکیل می‌دهند

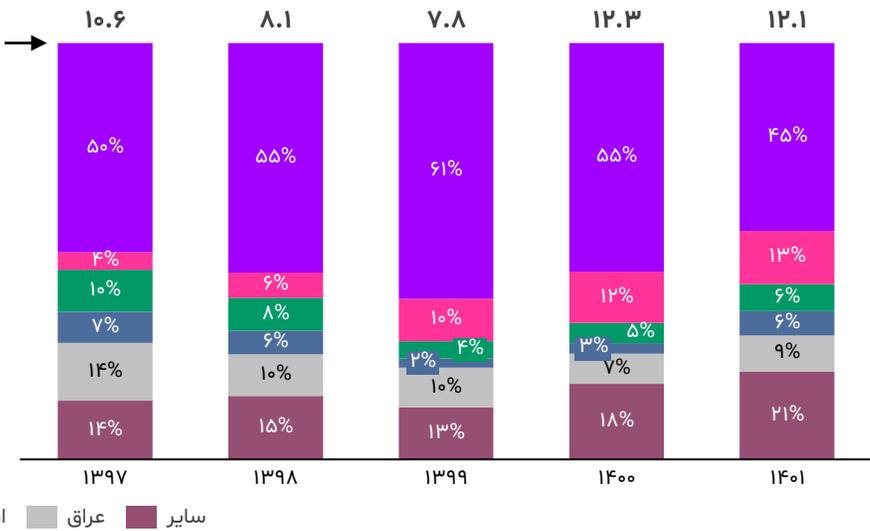
گمرک

علیرغم سهم غالب چین از حجم و ارزش صادرات پتروشیمی ایران که در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ تقریباً ثابت مانده، مقاصد روبه‌رشدی مانند ترکیه به مقاصد صادرات محصولات پتروشیمی ایران افزوده شده‌اند

حجم صادرات پتروشیمی به تفکیک مقاصد
میلیون تن

ارزش صادرات پتروشیمی به تفکیک مقاصد
میلیارد دلار

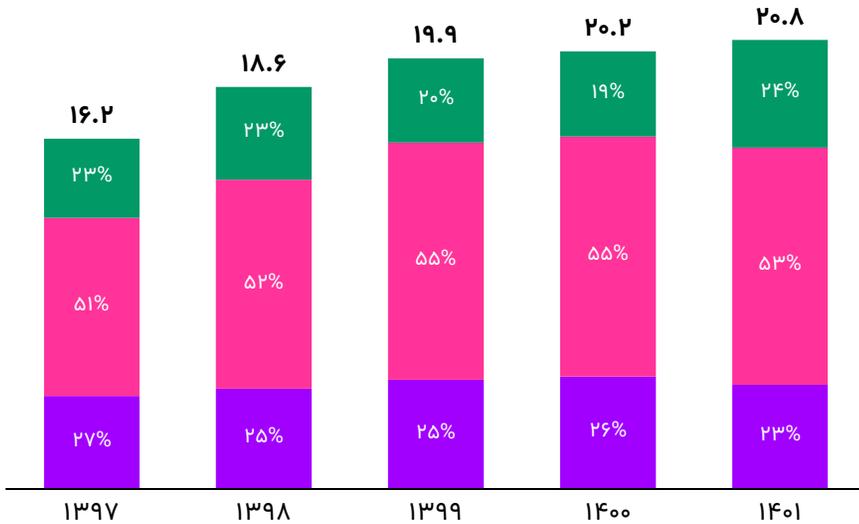
نکات

- سهم ترکیه از حجم صادرات در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ بیش از دوبرابر شده، در حالی که از نظر مقدار مطلق، حجم صادرات در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۳۹۷ بیش از سه‌برابر شده است
- گرچه صادرات به هند از ۱۴۰۰ روبه‌افزایش گذاشته، سهم این کشور از حجم و ارزش صادرات پتروشیمی ایران در حال کاهش بوده که عمدتاً ناشی از کاهش صادرات پس از اعمال تحریم‌ها در سال ۱۳۹۷ است
- سهم سایر کشورها از حجم و ارزش صادرات در بازه ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ افزایش یافته، امری که نشان از یافتن مشتریانی تازه برای محصولات پتروشیمی ایران است؛ برای نمونه آفریقای جنوبی در سال ۱۴۰۱ میزبان حجم قابل توجهی (۵/۵ میلیون تن) از صادرات پتروشیمی بوده است

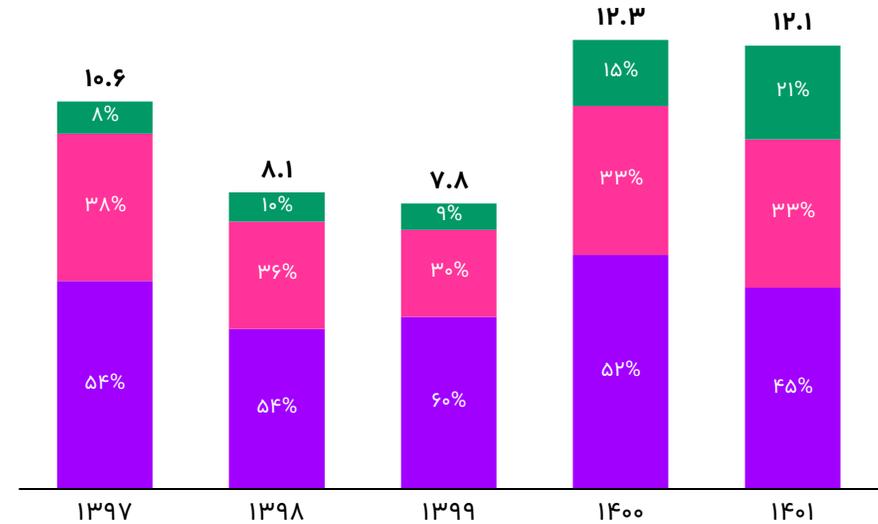
گمرک

گرچه مواد پلیمری ارزشمندترین صادرات پتروشیمی ایران هستند، با این حال کودهای شیمیایی نیز منبع تازه‌ای برای ارزآوری در سبد صادراتی کشور به شمار می‌آیند

حجم صادرات پتروشیمی به تفکیک گروه کالایی
میلیون تن

ارزش صادرات پتروشیمی به تفکیک گروه کالایی
میلیارد دلار

کودها محصولات شیمیایی آلی مواد پلیمری

نکات

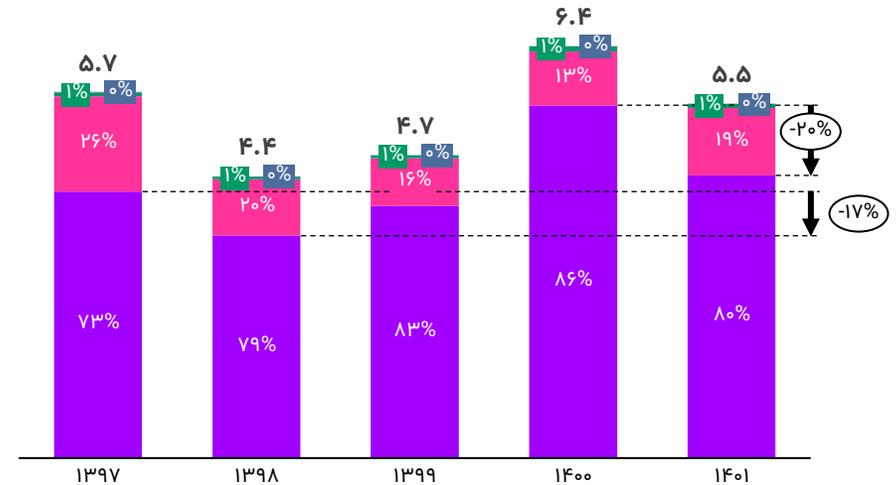
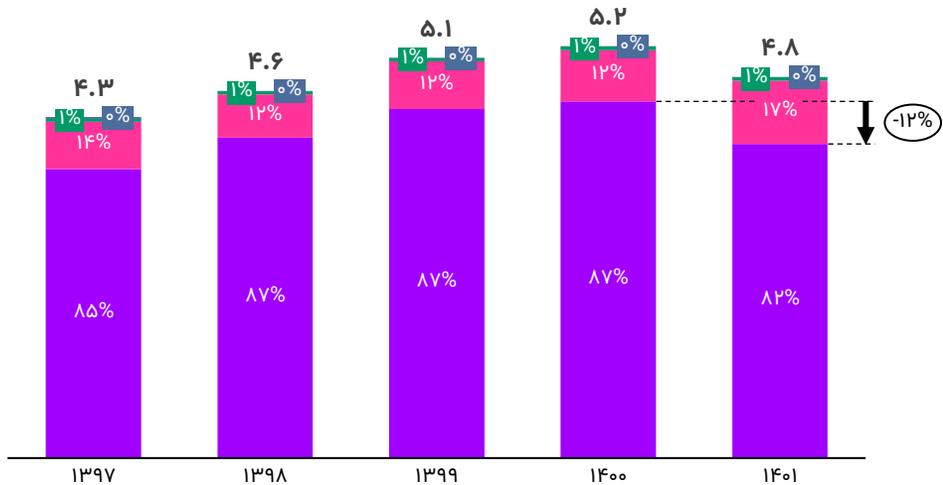
- حجم صادرات پتروشیمی ایران افزایش یافته که عمدتاً ناشی از افزایش حجم صادرات محصولات شیمیایی آلی است که در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ ۳۳٪ رشد کرده
- علی‌رغم حجم بالاتر محصولات شیمیایی آلی، مواد پلیمری سهم غالب را در ارزش صادرات پتروشیمی ایران دارد که ارزش بالای این گروه را نشان می‌دهد
- صادرات کودها رشد باثباتی در حجم و ارزش را تجربه کرده، به گونه‌ای که صادرات این گروه به پنج میلیون تن و ۲/۶ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۱ از ۳/۷ میلیون تن و ۰/۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۷ رسیده است
- در ادامه هر کدام از سه گروه فوق را به صورت جزئی‌تر بررسی می‌کنیم

گمرک

صادرات اشکال ابتدایی پلاستیکها پس از تجربه‌ی دوره‌ای از رشد، با افتی شدیدتر نسبت به دوران بازگشت تحریمها در حجم (۱۲٪) و ارزش (۲۰٪) در بازه‌ی ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ روبه‌رو شد

حجم صادرات مواد پلیمری به تفکیک گروه‌های کالایی
میلیون تن

ارزش صادرات مواد پلیمری به تفکیک گروه‌های کالایی
میلیارد دلار

■ اشکال ابتدایی پلاستیکها ■ محصولات نیمه‌ساخته و مصنوعات پلاستیکی ■ کائوچوی سینتتیک ■ آخال، دم‌قچی و خرده‌ریز پلاستیکی

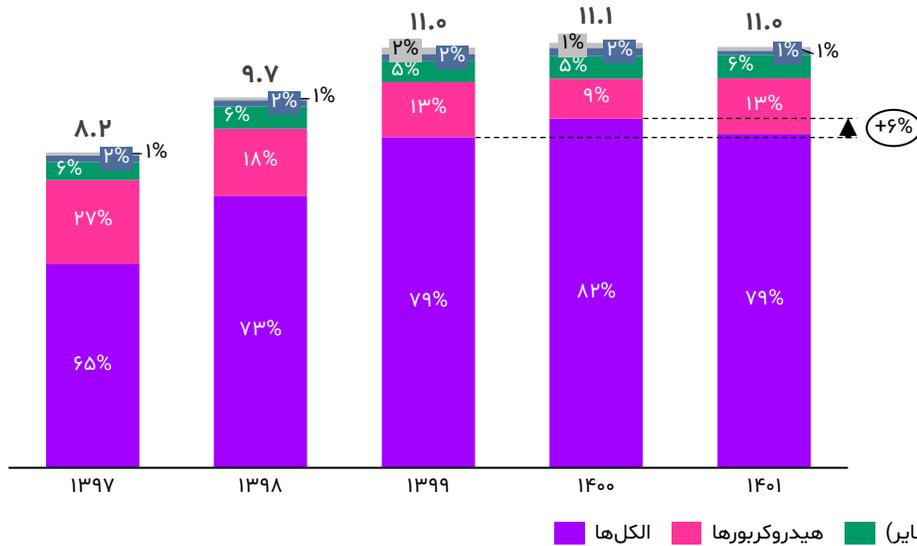
نکات

- در بازه‌ی ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ ارزش صادرات اشکال ابتدایی پلاستیکها افت شدیدتری (۲۰٪) نسبت به کاهش بازه‌ی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ (۱۷٪) داشته که به بازگشت تحریمها مربوط است، که این موضوع نیازمند بررسی‌های بیشتر است
- صادرات محصولات نیمه‌ساخته‌ی پلاستیکی در مدت کوتاهی پس از اعمال تحریمها در بازه‌ی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ خود را بازیابی کرد؛ صادرات این گروه از ۰/۵ میلیون تن و ۹۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۸ به ۰/۸ میلیون تن و یک میلیارد دلار در سال ۱۴۰۱ رسیده است
- مقایسه‌ی افت صادرات دو گروه اشکال ابتدایی و محصولات نیمه‌ساخته در بازه‌ی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ نشان می‌دهد که صادرات گروه نیمه‌ساخته با توجه به افت شدیدتر در این بازه در برابر تحریمها آسیب‌پذیرتر است

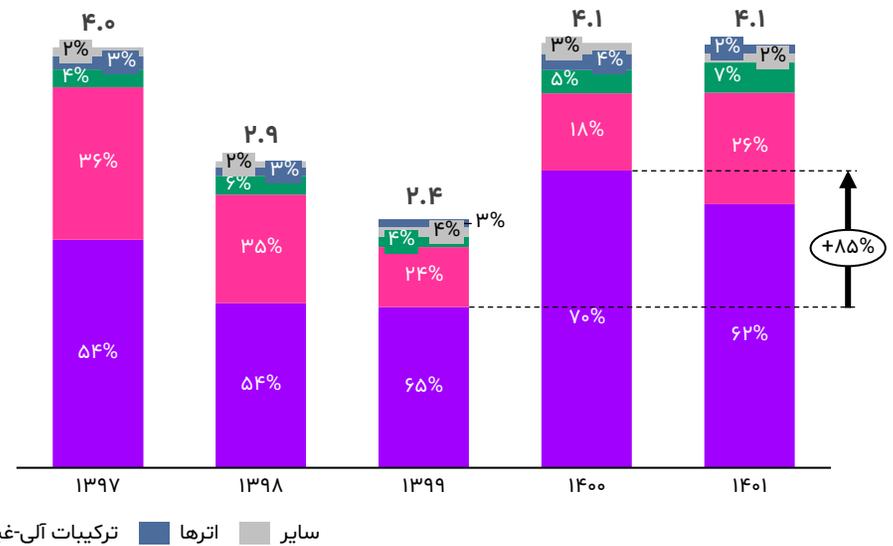
گمرک

در حالی که حجم صادرات الکل ایران افزایش یافته، ارزش صادرات آن به طور متناسبی افزایش نیافته که نشان از کاهش بهای الکل صادراتی کشور دارد

حجم صادرات مواد شیمیایی آلی به تفکیک گروه‌های کالایی^۱
میلیون تن

ارزش صادرات مواد شیمیایی آلی به تفکیک گروه‌های کالایی^۱
میلیارد دلار

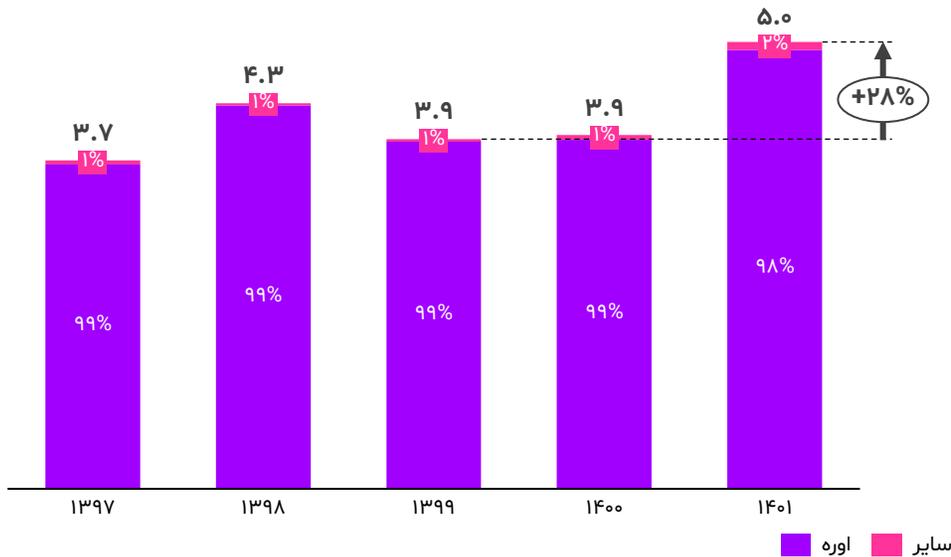
نکات

- در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ حجم صادرات الکلها از ۵/۳ میلیون تن به ۸/۶ میلیون تن رسیده، در حالی که ارزش صادرات آن از ۲/۲ میلیارد دلار به ۱/۵ میلیارد دلار کاهش یافته است
- از ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ ارزش صادرات الکل با رشد بالا و موقت ۸۵٪ همراه بود، در حالی که حجم صادرات آن تنها با رشد ۶٪ همراه بود، امری که تا اندازه‌ای می‌تواند با افزایش بهای متانول در این بازه قابل توضیح باشد^۲
- از ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ صادرات هیدروکربورها به طور پیوسته در حجم و ارزش کاهش یافته، از ۱/۵ میلیارد دلار و ۲/۲ میلیون تن در سال ۱۳۹۷ به ۷۰۰ میلیون دلار و ۱/۰ میلیون تن در سال ۱۴۰۰، گرچه از سال ۱۴۰۰ این گروه روبه‌بهبود گذاشته و رشدی ۵۷٪ را در ارزش تجربه کرد

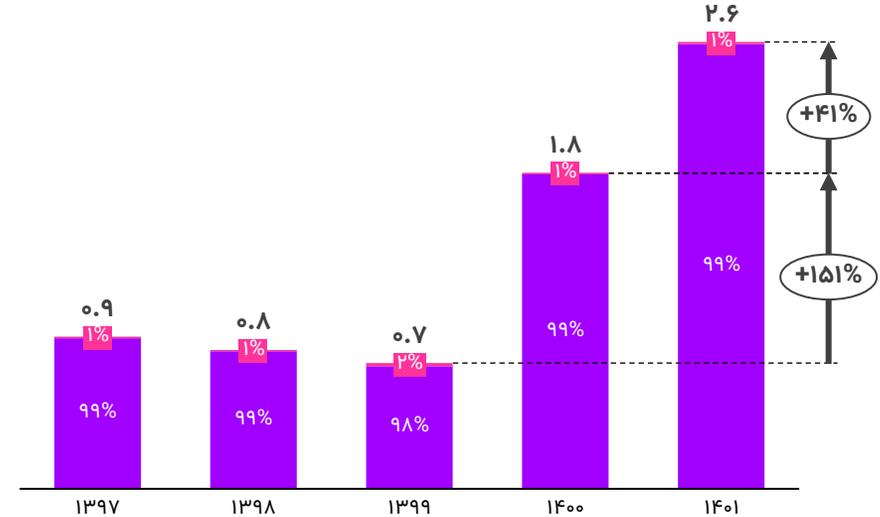
۱. گمرک ۲. سایت Statista

با توجه به رشد شایان توجه ارزش صادرات کودهای شیمیایی در سال‌های اخیر، این گروه می‌تواند منبع تازه‌ای برای افزایش ارزش صادرات پتروشیمی ایران باشد

حجم صادرات کودها به تفکیک گروه‌های کالایی
میلیون تن

ارزش صادرات کودها به تفکیک گروه‌های کالایی
میلیارد دلار

نکات

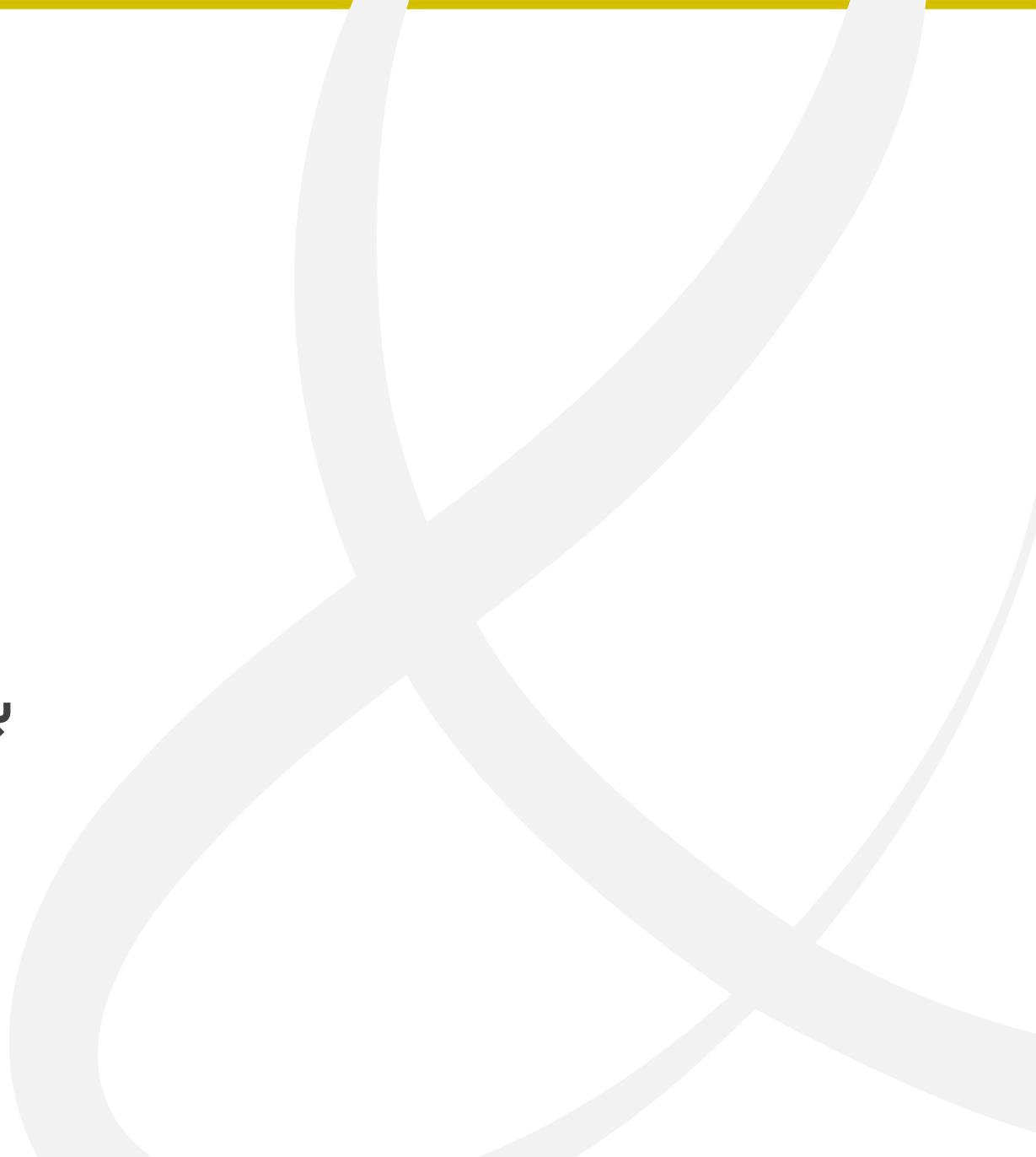
- پس از سال ۱۳۹۹ روند صادرات اوره به طرز شایان توجهی تغییر کرده، به گونه‌ای که در بازه‌ی سال‌های ۱۳۹۹-۱۴۰۰ و ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به ترتیب رشد ۱۵۱٪ و ۴۱٪ را در ارزش خود تجربه کرده، در حالی که حجم آن در بازه‌ی این دو سال تنها ۲۸٪ رشد کرده است
- بخش سایر دربرگیرنده‌ی کودهایی مانند کودهای ازته چون آمونیوم سولفات، سدیم نیترات و آمونیوم نیترات با کودهای فسفاته و پتاس است که در مجموع سهمی کمتر از ۳٪ ارزش و حجم صادرات کودهای شیمیایی را در بازه‌ی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ را شکل می‌دهند

گمرک

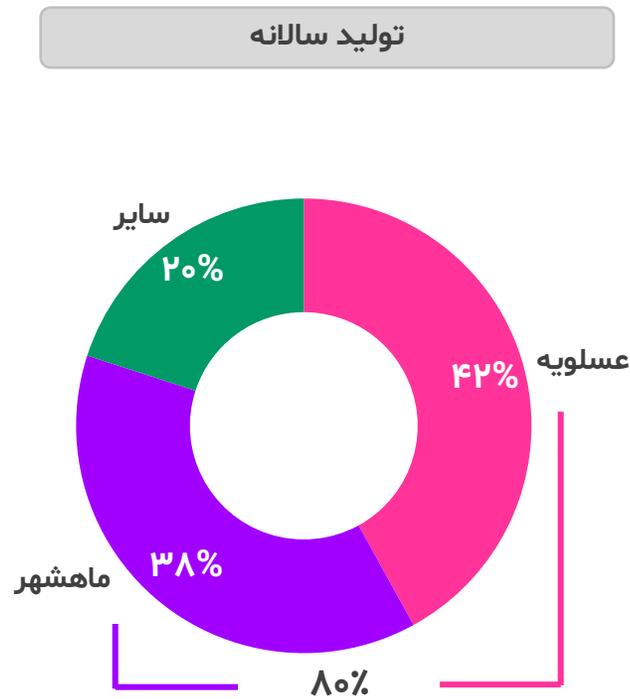
بازیگران برتر پتروشیمی ایران

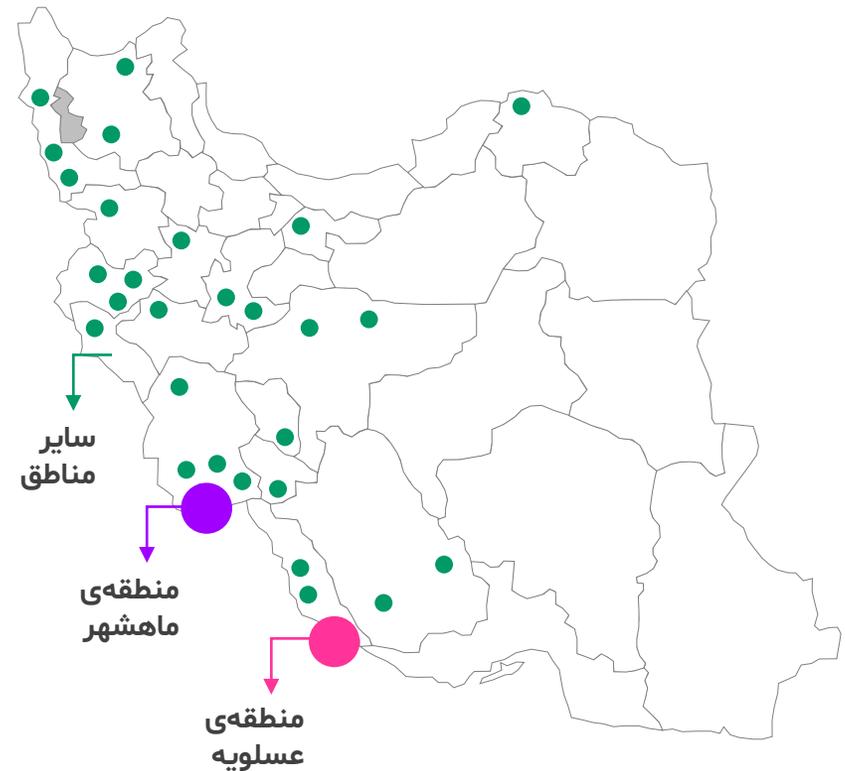
۱۴

عسلویه و ماهشهر، به عنوان دو منطقه‌ی اصلی واحدهای پتروشیمی در ایران، ۸۰٪ از ظرفیت تولید کشور را در سال ۱۴۰۰ شکل داده‌اند

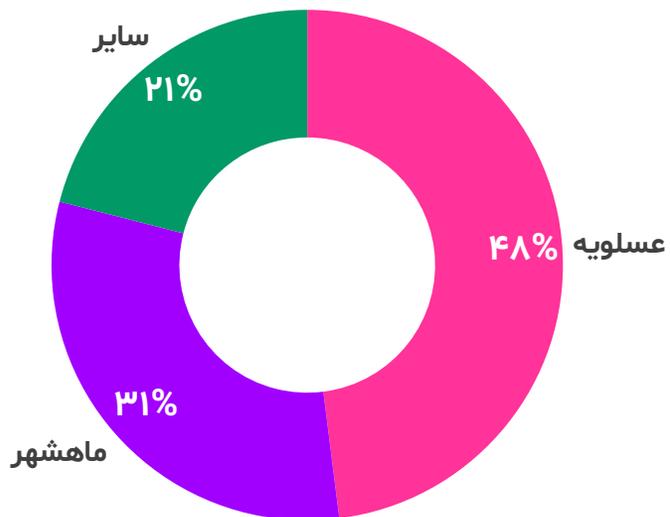

عسلویه	۲۵	مجتمع
ماهشهر	۲۰	مجتمع
سایر	۲۷	مجتمع

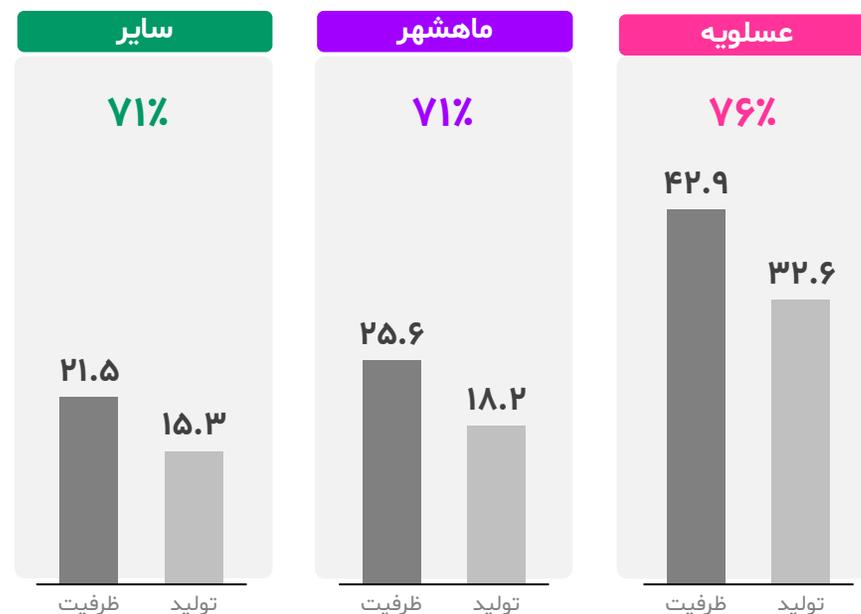
منطقه‌ی عسلویه در سال ۱۴۰۰ بیشترین نرخ بهره‌برداری را در میان مناطق پتروشیمی ایران (۷۶٪) داشته است

سهم مناطق از عدم/کاهش تولید محصولات پتروشیمی^۱

ظرفیت و تولید مناطق پتروشیمی ایران^۱

میلیون تن

۱. شرکت ملی صنایع پتروشیمی: فرصت‌های سرمایه‌گذاری (۱۴۰۰)

این بخش به معرفی بازیگران برتر می‌پردازد که مبتنی بر آخرین نسخه‌ی منتشرشده (عملکرد سال ۱۴۰۱) از نتایج رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی (IMI۵۰۰) است

مقدمه

- موسسه مدیریت صنعتی (IMI) رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران را از سال ۱۳۷۷ آغاز کرده و آخرین نسخه‌ی آن در دی‌ماه ۱۴۰۲ منتشر شده که به عملکرد سال ۱۴۰۱ می‌پردازد

اهداف رتبه‌بندی

- هدف اصلی از تدوین رتبه‌بندی IMI-۵۰۰ تعیین و رتبه‌بندی میزان مشارکت شرکت‌ها در اقتصاد ملی، به منظور ارتقای شفافیت و رقابت در محیط کسب‌وکار و به‌طور کلی ارتقای جایگاه بنگاه‌های ایرانی است
- اثربخشی اقتصادی فعالیت یک شرکت در سطح ملی با حجم فروش آن ارتباط مستقیم دارد
- این مقایسه و رتبه‌بندی بر اساس اطلاعات مالی منتشرشده در صورت‌های مالی شرکت‌ها است

شاخص‌های رتبه‌بندی

- IMI-۵۰۰ با در نظر گرفتن هفت دسته شاخص اصلی، که هر کدام شامل شاخص‌های دقیق و خاصی هستند، به رتبه‌بندی شرکت‌ها می‌پردازد (لطفاً به جدول زیر مراجعه کنید)

شاخص‌ها	گروه شاخص‌ها
فروش، رشد فروش، فروش سرانه، ارزش افزوده، دارایی، رشد دارایی، تعداد کارکنان، رشد تعداد کارکنان	رشد و اندازه شرکت
سود دهی، رشد سود، برگشت فروش، برگردان دارایی‌ها، بازگشت سرمایه‌گذاری، نسبت مالکیت، سهم دارایی‌های غیرجاری از کل بهره‌وری کلی، بهره‌وری نیروی کار، بهره‌وری سرمایه	سوددهی و شاخص‌های عملکرد
صادرات، صادرات سرانه، رشد صادرات، نسبت صادرات به فروش کل	بهره‌وری
نسبت فعلی نقدینگی، نسبت سرمایه در گردش به فروش، نسبت سرمایه در گردش به سود	صادرات
نسبت بدهی، نسبت هزینه‌های مالی به پوشش مالی	نقدینگی
ارزش بازار، نسبت قیمت به سود، نسبت قیمت به سود خالص	بدهی
	بازار

در ۵۰۰-IMI نسخه ۱۴۰۱، پنج شرکت برتر در صنعت پتروشیمی از میان ۵۰۰ شرکت برتر عبارتند از خلیج فارس، پارسیان، نوری، تأمین و بندر امام که از میان آنها نوری و بندرامام زیرمجموعه‌ی گروه خلیج فارس هستند

۲
رتبه‌ی IMI
۱۴۰۱

۶
رتبه‌ی IMI
۱۴۰۱

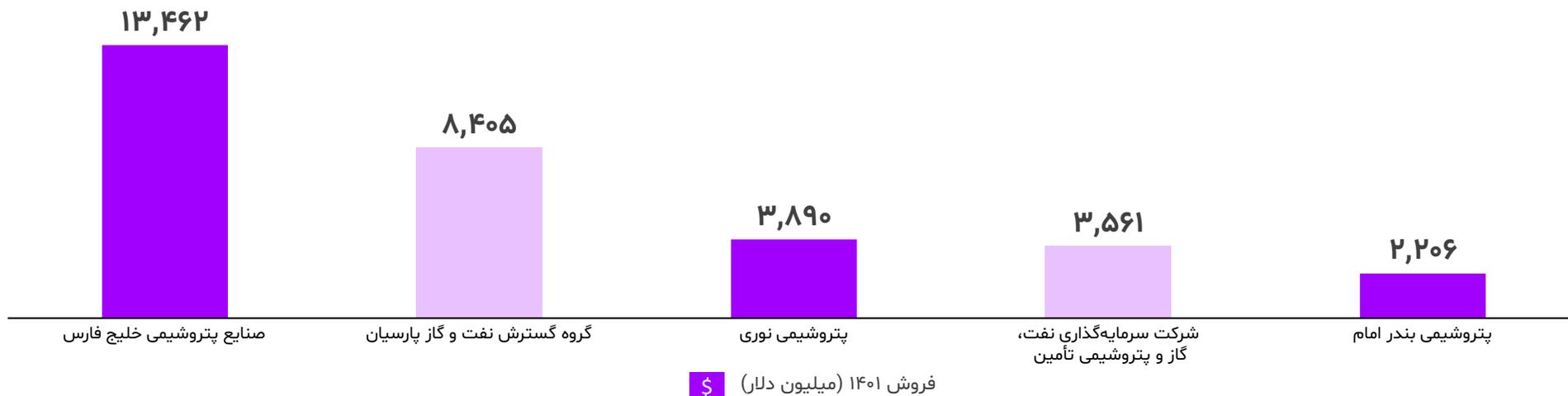
۱۳
رتبه‌ی IMI
۱۴۰۱

۱۶
رتبه‌ی IMI
۱۴۰۱

۲۳
رتبه‌ی IMI
۱۴۰۱

* دو شرکت پتروشیمی بندر امام و پتروشیمی نوری از زیرمجموعه‌های شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس به شمار می‌آیند.

سازمان مدیریت صنعتی (imi.ir)

شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس - رتبه ۲ در IMI۵۰۰

تأسیس: ۱۳۸۹

موقعیت: بندر ماهشهر، عسلویه، تهران

۱/۹ (میلیون تن)
تولید برش نفتی سنگین

۲/۹ (میلیون تن)
تولید LPG

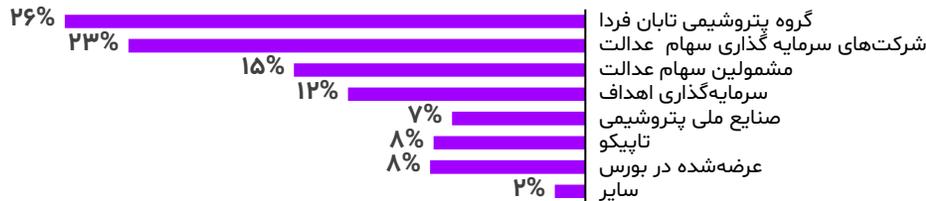
۲۱,۳۰۴ (میلیون دلار)
دارایی

۲۴,۷۵۶
شمار کارکنان

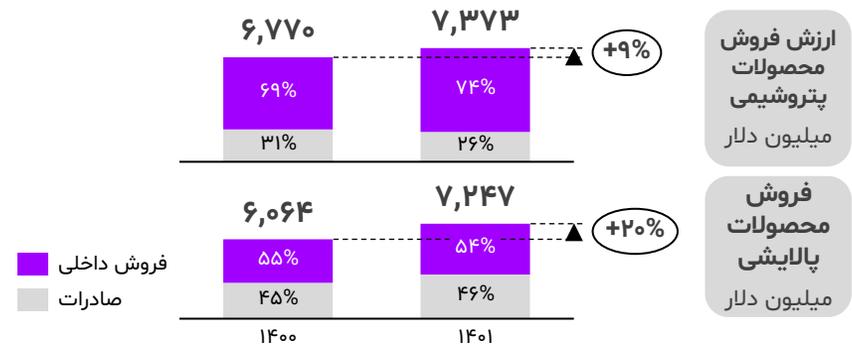
سهامداران در سال ۱۴۰۱

بازیگران برتر تحت مالکیت

فروش

محصولات

پلیمرها، محصولات شیمیایی و مواد پایه، آروماتیک‌ها، کودها، سوخت و هیدروکربورها

۱. صورت‌مالی تلفیقی شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، سال مالی (۱۴۰۱) ۲. شرکت خلیج فارس افزون بر واحدهای پتروشیمی دارای واحدهای پالایشگاهی نیز هست.

پتروشیمی نوری - زیرمجموعه خلیج فارس و رتبه ۱۳ در IMI۵۰۰

تأسیس: ۱۳۷۸

موقعیت: عسلویه، استان بوشهر

۱ (میلیون تن)
تولید آروماتیک

۱,۵۶۵
شمار کارکنان

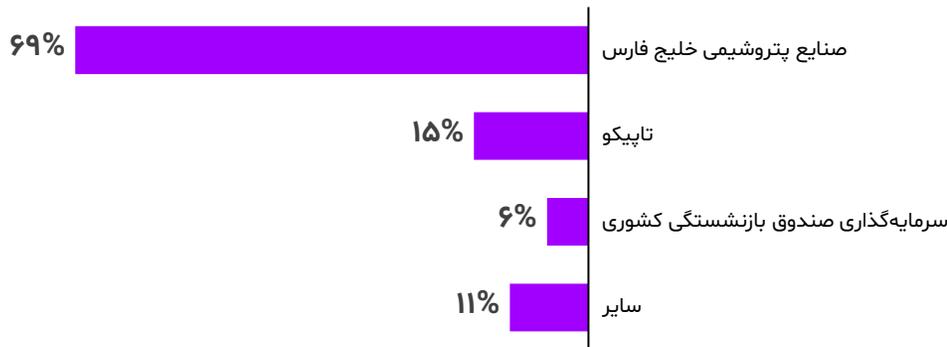

-۱۱%
رشد تولیدات
پتروشیمی

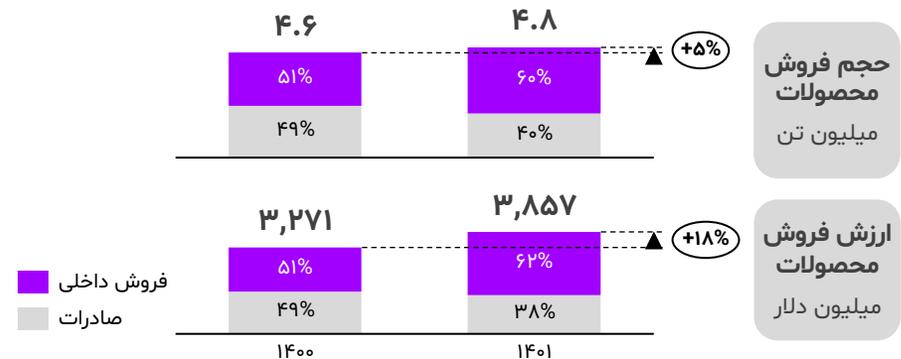

۲,۲۶۳ (میلیون دلار)
دارایی

سهامداران در سال ۱۴۰۱

فروش فرآورده‌های پتروشیمی

۱. صورت مالی تلفیقی شرکت پتروشیمی نوری، سال مالی ۱۴۰۱

پتروشیمی بندر امام - زیرمجموعه خلیج فارس و رتبه ۲۳ در IMI۵۰۰

تأسیس: ۱۳۵۱
موقعیت: جنوب شرقی اهواز، استان خوزستان

+۹%
رشد تولیدات پتروشیمی

۴/۲ (میلیون تن)
حجم تولید

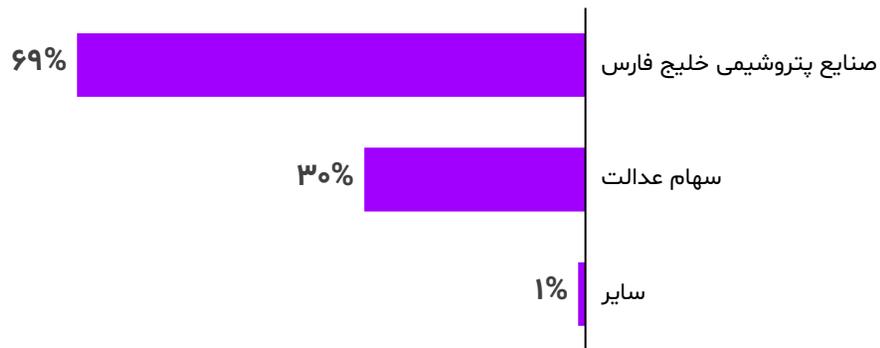
۱,۳۸۰ (میلیون دلار)
دارایی

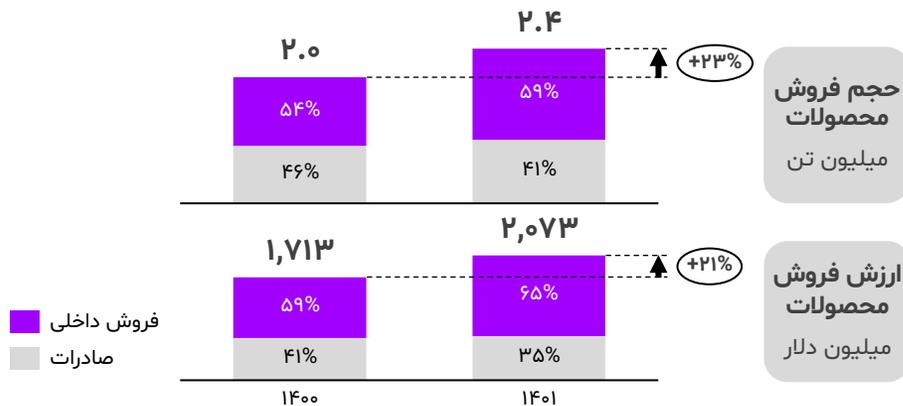
۷,۴۸۵
شمار کارکنان

سهامداران در سال ۱۴۰۱

فروش فرآورده‌های پتروشیمی

۱. صورت مالی تلفیقی شرکت پتروشیمی بندر امام، سال مالی ۱۴۰۱

گروه گسترش نفت و گاز پارسیان - رتبه ۶ در IMI۵۰۰

تأسیس: ۱۳۸۱
موقعیت: جنوب استان فارس

+۱۰%
رشد تولیدات
پتروشیمی

۷/۱ (میلیون تن)
تولید پتروشیمی

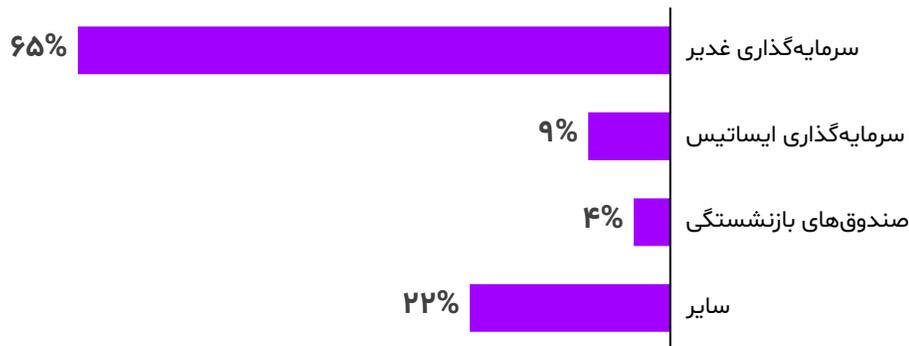
۶,۴۶۵ (میلیون دلار)
دارایی

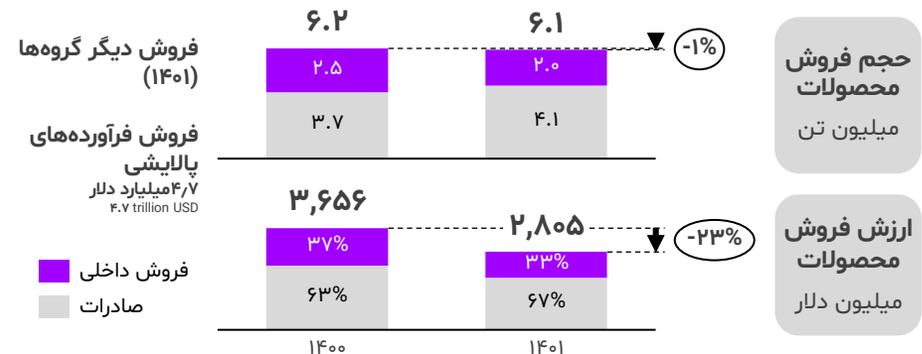
۱۱,۲۶۲
شمار کارکنان

سهامداران در سال ۱۴۰۱

فروش فرآورده‌های پتروشیمی

۱. صورت مالی تلفیقی شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان، سال مالی ۱۴۰۱

شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین - رتبه ۱۶ در IMI۵۰۰

تأسیس: ۱۳۸۱

موقعیت: استان‌های بوشهر، خوزستان، مازندران، خراسان شمالی و تهران

تولید پتروشیمی (میلیون تن) **۲/۳**

رشد تولیدات پتروشیمی **-۸%**

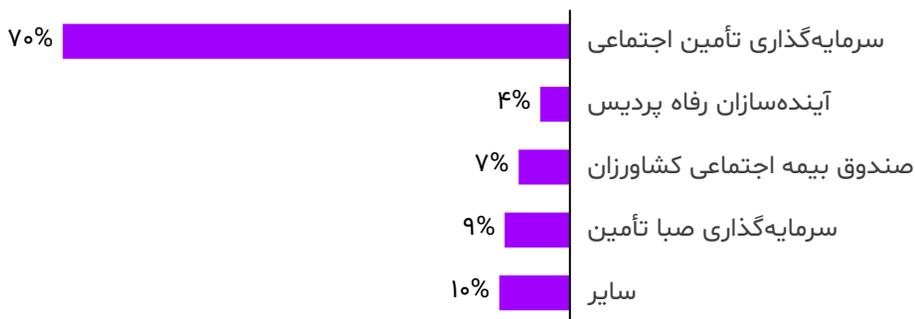

شمار کارکنان **۱۸,۶۵۶**

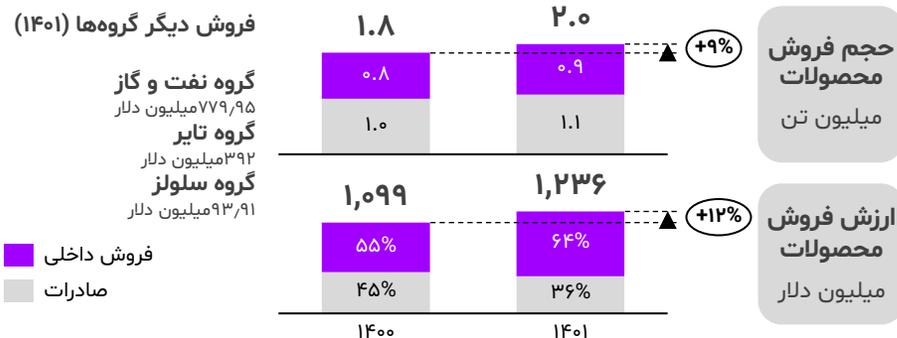

دارایی (میلیون دلار) **۳,۸۵۳**

سهامداران در سال ۱۴۰۱

فروش فرآورده‌های پتروشیمی

۱. صورت مالی تلفیقی شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین، سال مالی ۱۴۰۱

درباره ایران اکسپو و ایلپا

نمایشگاه توانمندی‌های صادرات ایران، که به عنوان IRAN EXPO شناخته می‌شود، در بهار سال ۱۳۹۲ تاسیس شده است.

این نمایشگاه با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه، و با سازماندهی ستاد برگزاری ایران اکسپو، به صورت سالانه برگزار می‌شود. این نمایشگاه به عنوان یک رویداد تجاری بین‌المللی جامع و باسابقه در بزرگترین مقیاس و کامل‌ترین تنوع نمایشگاه با بیشترین حضور خریدار به عنوان نمایشگاه شاخص ایران شناخته می‌شود. ایران اکسپو فرصتی منحصر به فرد جهت بازدید از آخرین محصولات شرکت‌های بزرگ ایرانی برای تجار و بازرگانان از سراسر دنیا ارائه می‌کند.

این نمایشگاه به عنوان دریچه و نماد صادرات ایران بنیان‌گذاری شده و پلتفرمی مهم برای همکاری‌های تجاری بین‌المللی در ۱۰ سال گذشته بوده که در برابر چالش‌های مختلف ایستادگی کرده و خدمات خود را به خریداران خارجی ارائه نموده است. این نمایشگاه در طی ۵ دوره برگزاری موفقیت‌آمیز با بیش از ۷۰ کشور در سراسر جهان روابط تجاری برقرار کرده است. نمایشگاه ایران اکسپو به صورت ویژه مبادلات تجاری و ارتباطات دوستانه بین ایران و جهان را ارتقا داده است.

ششمین دوره این نمایشگاه از تاریخ ۸ لغایت ۱۲ اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳ با حضور بیش از ۳۰۰۰ بازرگان خارجی از ۱۲۰ کشور برگزار خواهد شد.

اهداف و چشم‌انداز ایلیا

شرکت مشاوره مدیریت ایلیا در سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸) در شهر وین تاسیس شد و از زمان تولد یک رویا در سر داشت:

“Unfolding Potentials, Transforming Lives”

ارزش افزوده اصلی ایلیا برقراری ارتباطات موثر جهت درک مسائل، اتخاذ رویکرد ساختارمند جهت حل مسئله، داشتن روحیه حرفه‌ای و تعهد به بهبود مستمر ایران است.

داستان ایلیا با ارائه خدمات تحقیقات بازار و تدوین استراتژی ورود به بازار برای شرکت‌های بین‌المللی شکل گرفت و تا سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷) عمده فعالیت‌های ایلیا در همین راستا بوده است. همکاری با شرکت‌های پیشگام و معتبر ایرانی و اثرگذاری بر آن‌ها، همکاری با شرکت‌های Big 4 و یکی از شرکت‌های Fortune 500 از جمله افتخارات ایلیا است که با تلاش مستمر برای افزایش کیفیت بدان دست یافته است.

پس از تشدید تحریم‌ها و چالشی‌تر شدن فعالیت فضای بین‌الملل، ایلیا با یک تغییر و تحول درونی تمرکز خود را بر همکاری با شرکت‌های ایرانی و آماده بودن برای فرصت‌های بین‌المللی قرار داده است.

اکنون تیم ایلیا شامل ۶۵+ نفر از افراد مستعد و متخصص است که به صورت تمام‌وقت در حال ارائه خدمات به مشتریان در صنایع مختلف و در حوزه‌های کاری گوناگون هستند.

ماموریت

- ما یاری‌گر پیش‌برندگان هستیم تا برای گسترش خیر جمعی پایدار به شکوفایی آن‌ها کمک کنیم

ارزش‌ها

- ما اهمیت ویژه‌ای برای فرهنگ سازمانی قائل هستیم
- ما مشتریان خود را تحت تأثیر قرار می‌دهیم
- ما به دنبال بهترین برای ایران هستیم

چشم‌انداز

- دستیابی به ۰.۵٪ از سهم بازار مشاوره مدیریت در منطقه شورای همکاری خلیج فارس (P-GCC Market)

خدمت «مشاوره» ایلیا از طریق ارائه‌ی راهکارها و بینش‌های مبتنی بر داده به مشتریان برای تصمیم‌گیری آگاهانه و استفاده از فرصت‌های جدید کمک می‌کند.

خدمت «مشاوره» ایلیا در ۴ بخش ارائه می‌شود:

۱. تحقیقات بازار

- جمع‌آوری اطلاعات
- تحلیل بازار
- تحلیل مشتریان
- تحلیل رقبا
- نیازسنجی
- امکان‌سنجی
- بررسی عوامل خارجی
- تحلیل ذی‌نفعان

۲. استراتژی

- تدوین استراتژی
- تعیین هدف و رویه
- تحلیل محیط
- برنامه‌ریزی عملیاتی
- ارزیابی و بهبود

۳. بازاریابی

- تحلیل مشتری
- تدوین استراتژی بازاریابی
- برنامه‌ریزی تبلیغات
- تحلیل رقابت

۴. مشاوره داده‌محور

- تحلیل داده
- پیش‌بینی و مدل‌سازی
- بهینه‌سازی فرآیندها
- تحلیل رفتار مشتریان
- تحلیل رقابت

خدمات آموزش و توسعه منابع انسانی

خدمت «آموزش و توسعه منابع انسانی» ایلیا با طراحی و اجرای برنامه‌های توسعه رهبری، مهارت‌های نرم، مهارت‌های میان‌فردی و مربی‌گری (Coaching) به کسب‌وکارها کمک می‌کند.

خدمت «آموزش و توسعه منابع انسانی» ایلیا در چهار بخش ارائه می‌شود:

۱. طراحی ارزش‌ها و فرهنگ سازمانی

- بررسی و تدوین اولویت‌های فرهنگی سازمان
- بررسی و تدوین چشم‌انداز منابع انسانی
- تدوین کتابچه‌ی فرهنگ سازمانی

۲. برنامه‌های آموزش سازمانی

- توسعه‌ی مهارت‌های رهبری
- آموزش مهارت‌های بازخورد
- ارتقاء سطح مهارت مدیران
- بهبود ارتباطات سازمانی
- ارتقاء کار تیمی

۳. پرورش مربی و تسهیل‌گر

- تربیت مربی سازمانی (Coach)
- تربیت مدرس سازمانی

۴. برنامه‌ریزی شایستگی و ارزیابی عملکرد

- تعیین شایستگی‌های ضروری برای کارکنان سازمان
- تعیین ملاک‌ها و فرآیندهای جذب افراد جدید
- تعیین ملاک‌ها و فرآیندهای ارزیابی کارکنان

خدمت «تحول» ایلیا به کسب‌وکارها کمک می‌کند تا با توجه به توانایی‌ها، شرایط محیطی، بازار و صنعت، علایق و ارزش‌ها و دارایی‌هایشان، هر جا که نیاز به تغییر باشد، تغییر و تحول لازم را طراحی و اجرا کنند.

خدمت «تحول» ایلیا طی سه مرحله انجام می‌شود:

۱. کشف و ارزیابی سازمان

- ارزیابی همه جانبه ابعاد کسب‌وکار
- شناسایی قابلیت‌ها و نقاط قابل بهبود کسب‌وکار
- نگاشت مدل عملیاتی فعلی
- شناخت عمیق تصمیم‌گیرندگان کلیدی

۲. طراحی استراتژی و توسعه محصول

- کشف انتظارات، خواسته‌ها و علایق ذی‌نفعان اصلی
- هم‌آفرینی نیت و مقصد سازمان از تحول
- تدوین مدل عملیاتی هدف‌گذاری شده
- تعریف استراتژی سازمان برای پیاده‌سازی تحول

۳. پیاده‌سازی تحول

- تعریف استراتژی و محدوده تحول
- طراحی ساختار و سازماندهی تحول
- تشکیل تیم و نقش‌های موردنیاز تیم تحول
- تدوین فعالیت‌ها و فرآیندهای تحول
- انتخاب ابزارها و داده‌های موردنیاز

خدمات کسب‌وکارهای کوچک و متوسط

خدمت «کسب‌وکارهای خرد و متوسط ایلیا» به مشتریان کمک می‌کند تا مسیر توسعه از یک کسب‌وکار سنتی به یک سازمان ساختارمند و چابک را طی کنند.

خدمت «کسب‌وکارهای خرد و متوسط» ایلیا در ۴ بخش ارائه می‌شود:

۱. ساختارمندی

- تدوین استراتژی
- تدوین ساختار سازمانی
- تعریف فرآیندها
- کاهش وابستگی کسب‌وکار به مدیرعامل و موسس

۲. بهبود عملکرد و رشد

- عارضه‌یابی سازمانی
- بهینه‌سازی فرآیندها
- افزایش بهره‌وری

۳. تحول

- تحول عملکرد مالی
- تحول عملیاتی

۴. راه‌اندازی

- راه‌اندازی کسب‌وکار
- طراحی مدل کسب‌وکار
- طراحی و تدوین استراتژی
- تعیین و پیاده‌سازی فرآیند جذب منابع انسانی
- همراهی کسب‌وکار تا رسیدن به نقطه‌ی ایده‌آل

در گام نخست این خدمت، کارکنان سازمان ارزیابی اولیه می‌شوند و با استفاده از چندین شاخص از جمله سن شرکت و بستر فعالیت شرکت، روانشناسانی به سازمان اختصاص می‌یابند.

ارزیابی افراد در یک سیستم اختصاصی انجام می‌شود و افراد در مسائل خلقی، سلامت فردی و روابط بین فردی مورد سنجش قرار می‌گیرند و پس از غربال اولیه، کارکنان بر اساس اولویت، خدمات روانشناسی می‌گیرند.

همچنین با ارائه‌ی گزارش‌های فصلی (با حفظ محرمانگی داده‌های کارکنان) وضعیت سلامت سازمان و تغییرات آن نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و مدیران می‌توانند آخرین اطلاعات از حال و هوای کارکنان خود را مشاهده کرده و برای تعریف اقدامات و اهداف خود از آن بهره بگیرند.

آموزش‌های مبتنی بر مدل‌های روانشناختی

در این گروه خدمات، علاوه بر مشاوره‌ی فردی، آموزش‌هایی که به فراخور حال سازمان برای بهبود کلی وضعیت روانی آن لازم تشخیص داده شوند به کارکنان ارائه می‌شود؛ برخی از این کارگاه‌ها عبارتند از:

کارگاه مدیریت هیجان

کارگاه کنترل خشم

کارگاه ارتقای تاب‌آوری

کارگاه مدیریت استرس

خدمات حقوقی ایلیا

ایلیا با هدف گسترش خدماتی که به کسب‌وکارها ارائه می‌کند و نیاز مشتریان خود، اقدام به همکاری با تیم حقوقی **هم‌قلم** نموده است. تیم هم‌قلم، مجموعه‌ای از متخصصان خبره‌ی حقوقی در زمینه‌های مختلفی از جمله: حقوق تجارت بین‌الملل، حقوق تجاری-اقتصادی، حقوق مالکیت فکری، حقوق نفت‌وگاز و ... است. حاصل این همکاری، تیم «هم‌قلم ایلیا» است که همه‌ی خدمات حقوقی که مورد نیاز کسب‌وکارها است را به آن‌ها ارائه می‌کند. در این بخش خدماتی که توسط **هم‌قلم** ارائه می‌شود بیان شده است.

- تنظیم انواع قراردادهای داخلی و بین‌المللی
- ارزیابی سلامت حقوقی شرکت‌ها و ارائه گزارش‌های تفصیلی مرتبط
- ارائه خدمات مشاوره و استراتژی‌های حقوقی مختص به کسب‌وکارها
- مدیریت مذاکرات قراردادی و همراهی در انواع فرآیندهای سرمایه‌گذاری، ادغام و تملیک
- انجام کلیه‌ی دعاوی مرتبط با کسب‌وکارها
- مشاوره در حوزه امور مالکیت فکری و حفاظت از اطلاعات
- تاسیس و ثبت شرکت و انجام فرآیندهای ثبتی مورد نیاز شرکت‌ها

تیم اجرایی

مدیر پروژه
امیر حسینی

معاون شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

مهدی کاظمی

تحلیل گر ارشد
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

سعید سلیمی

مشاور
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

حسام الدین میرجلیلی

تحلیل گر
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

مریم زینلی زاده

تحلیل گر
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

تیم راهبری

غلامحسین محمدی

عضو هیئت مدیره شرکت
مشاوره مدیریت ایلیا

احمد ایمانی

دبیر نمایشگاه
ایران اکسیو

مجید تکبیری

رئیس ستاد برگزاری
نمایشگاه ایران اکسیو

این گزارش به سفارش ایران اکسیو و با تلاش شرکت مشاوره مدیریت ایلیا انجام شده است. تدوین سری صنعت سنج صادرات برای هفت صنعت به دو زبان فارسی و انگلیسی، در فاصله بهمن ۱۴۰۲ تا فروردین ۱۴۰۳ انجام شد. لازم است از همراهی و کمک های امیر ابراهیم زاده، محمود عبادی، فرزانه صادقی، امیرحسین کیهانپور، آيسان عطایی، علی پورجلیلی، مهدی محمدی و ثنا علینقیان که در مسیر تکمیل این گزارش ها به ما کمک کردند، تشکر کنیم.

خوشحال می شویم تا برای دریافت گزارش ها و ارائه نظرات ارزشمندتان به درگاه ایلیا مراجعه کنید.

insightry.ilia.co

پیوستها

مرکز آمار ایران به صورت سالانه گزارش‌هایی تحت عنوان «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» منتشر می‌کند و در آن شاخص‌های عملکردی متعددی را (تولید، ارزش‌افزوده، اشتغال، و ...) گزارش می‌کند

مرکز آمار ایران، زیر نظر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اداره می‌شود و متولی رسمی گردآوری و انتشار آمارهای رسمی است

کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر

مرکز آمار ایران هر سال نتایج گزارش «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» را منتشر می‌کند که در آن متغیرهای اصلی مربوط به عملکرد کارگاه‌های صنعتی در سراسر کشور طبق طبقه‌بندی ISIC جمع‌آوری می‌شود. از داده‌هایی که در این گزارش منتشر می‌شود می‌توان به تعداد کارگاه‌ها در هر صنعت، تعداد کارکنان، ارزش تولید و فروش، ارزش داده‌ها و ستانده‌ها، ارزش افزوده هر صنعت و سرمایه‌گذاری اشاره کرد. ما در این سری از گزارش‌های صنعت‌سنج از داده‌های مربوط به عملکرد سال ۱۳۹۹ استفاده کرده‌ایم که در زمان تدوین گزارش، آخرین نسخه‌ی منتشرشده توسط مرکز آمار بود.

ویژگی‌های گزارش‌های کارگاه‌های صنعتی

روش استخراج داده	برای داده‌های مربوط به کارگاه‌های صنعتی با ۱۰ تا ۵۰ نفر کارکن از روش نمونه‌گیری و برای کارگاه‌های بالاتر از ۵۰ نفر کارکن از روش سرشماری استفاده شده است
جمعیت	جمعیت آماری مدنظر این گزارش، کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر در تمام شهرها و استان‌های ایران است
ناشر	مرکز آمار ایران به عنوان باسابقه‌ترین نهاد رسمی در این زمینه، متولی رسمی انتشار آمارهای کشور به حساب می‌آید و آمارهای آن با روش‌های مشخص از بالاترین دقت و اعتبار برخوردار است
گستره صنایع	این گزارش تمامی صنایع را با توجه به طبقه‌بندی (International Standard Industrial Classification) ISIC ارائه می‌کند که امکان مقایسه فراهم باشد

در سال ۱۳۹۹، بیش از ۳۰ هزار کارگاه صنعتی با حدود ۱/۹ میلیون کارکن، بیش از ۱۴۱ میلیارد دلار تولید و ۴۴ میلیارد دلار ارزش افزوده ایجاد کرده‌اند

کارگاه‌های صنعتی ۱۳۹۹ در یک نگاه

تعداد کارگاه‌ها ۱۳۹۹	۳۰/۴ هزار	۱/۱% CAGR ده ساله
تعداد کارکنان ۱۳۹۹	۱/۹ میلیون نفر	۱/۵% CAGR ده ساله
ارزش تولید ۱۳۹۹	۱۴۱ میلیارد دلار	-۴/۹% CAGR ده ساله
ارزش افزوده ۱۳۹۹	۴۴/۹ میلیارد دلار	-۲/۷% CAGR ده ساله
سرمایه‌گذاری ۱۳۹۹	۱۶/۴ میلیارد دلار	۰/۸% CAGR ده ساله

یادداشت

- یکی از اصلی‌ترین منابع داده برای این سری از گزارش‌ها، گزارش‌های «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» است که سالانه توسط مرکز آمار ایران ارائه می‌شود
- این گزارش عمدتاً مربوط به زیربخش‌های عنوان «صنعت (تولید)» از زیرعنوان‌های «صنایع و معادن» است که یکی از سه رکن اصلی تولید ناخالص داخلی است
- توجه کنید که «صنعت (تولید)» شامل هیچ‌کدام از زیربخش‌های مربوط به نفت و گاز و معدن نمی‌شود
- برای آشنایی دقیق‌تر با «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» به اسلاید معرفی آن در پیوست مراجعه فرمایید
- در زمان تهیه این گزارش، آخرین سری در دسترس از این گزارش مربوط به سال ۱۳۹۹ بود
- در سال ۱۳۹۹، کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر شامل ۳۰ هزار کارگاه با مجموع ۱/۹ میلیون کارکن و ۱۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است که نهایتاً منجر به ۱۴۱ میلیارد دلار تولید و ۴۴ میلیارد دلار ارزش افزوده شده است
- برای تبدیل به دلار ما از نرخ ارزهای مندرج در پیوست استفاده کرده‌ایم که ممکن است باعث اختلاف‌هایی در اعداد گزارش شده در بخش‌های دیگر گزارش شده باشد

نرخ ارز مورد استفاده برای فاصله سال‌های ۹۶-۱۳۹۰ نرخ بازار موازی (به نقل از بانک مرکزی ایران) و برای سال‌های ۱۳۹۶ به بعد، میانگین نرخ خرید و فروش حواله نیما بوده است

شمسی	میلادی	نرخ تبدیل
۱۳۹۰	۲۰۱۱	۱۳,۴۵۴
۱۳۹۱	۲۰۱۲	۲۶,۴۹۳
۱۳۹۲	۲۰۱۳	۳۰,۴۱۴
۱۳۹۳	۲۰۱۴	۳۱,۸۱۸
۱۳۹۴	۲۰۱۵	۳۳,۱۹۵
۱۳۹۵	۲۰۱۶	۳۴,۳۹۴
۱۳۹۶	۲۰۱۷	۴۱,۰۶۷
۱۳۹۷	۲۰۱۸	۸۰,۰۵۲
۱۳۹۸	۲۰۱۹	۱۱۱,۷۶۸
۱۳۹۹	۲۰۲۰	۲۰۸,۶۸۲
۱۴۰۰	۲۰۲۱	۲۳۰,۴۸۶
۱۴۰۱	۲۰۲۲	۲۷۵,۸۵۹
۱۴۰۲	۲۰۲۳	۳۷۹,۳۶۳

نکته

- برای تبدیل مقادیر به دلار در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶، از "نرخ بازار موازی (میانگین نرخ فروش)" با استفاده از داده‌های منتشر شده توسط بانک مرکزی ایران (CBI) استفاده کرده‌ایم
- توجه داشته باشید که در طول سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶، بین نرخ بازار موازی و قیمت‌های رسمی اعلام شده توسط بانک مرکزی (نرخ‌های بانک مرکزی پایین‌تر از نرخ‌های ارز در بازار موازی است) تفاوت وجود داشت
- از سال ۱۳۹۶ به بعد، برای تبدیل مقادیر از نرخ نیما استفاده کرده‌ایم، زیرا این نرخ ارزی بود که بیشتر توسط صادرکنندگان استفاده می‌شد
- برای محاسبه نرخ ارز از میانگین نرخ خرید و فروش حواله نیما استفاده می‌شود
- لازم به ذکر است که نرخ ارز در ایران از سال ۱۳۹۶ به بعد یکپارچه نشده است و برای اهداف مختلف نرخ‌های متفاوتی وجود داشته است

۱) بانک مرکزی (۲) نرخ نیما

تلفن: +۹۸۲۱۷۷۴۵۸۰۸۶

ایمیل: info@iranexpo.co

وبسایت: iranexpo.co

آدرس: میدان رسالت، خیابان هنگام، پلاک ۱۲۸

Backing the **Vanguards**

تلفن: +۹۸ ۲۱۵۲۱۸۹۹۰۱

ایمیل: office@ilia.co

وبسایت: ilia.co

آدرس: خیابان قائم مقام فراهانی، میدان طومانیان (شعاع)،

خیابان خدری، پلاک پنج، طبقه نهم